

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: "Duijve, F.A. (Fenna)"

Datum: 20-07-2018 10:23 (GMT+01:00)

Aan: "'Raadsgriffie"

Onderwerp: Vastgestelde Jaarrekening en –verslag 2017 en Begroting 2019 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Geachte deelnemers aan GR Recreatieschap Stichtse Groenlanden,

Bijgaand treft u een aanbiedingsbrief voor de raden/staten betreft de vastgestelde Jaarstukken 2017 en de goedkeurende controleverklaring van onze accountant Baker Tilly Berk, alsmede een aanbiedingsbrief voor de raden/staten betreft de vastgestelde Begroting 2019.

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.
Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u mij bellen of mailen.

Met vriendelijke groet,

Fenna Duijve
Projectmedewerker en bestuursondersteuner

Werkdagen: maandag t/m donderdag

T: +31 6 2542 2401

E: f.duijve@recreatiemiddennederland.nl

W: www.recreatiemiddennederland.nl

Aan de deelnemers van recreatieschap Stichtse Groenlanden

Utrecht, 20 juli 2018

Ons kenmerk: Z-182292
Referentie: Mw S. Stolwijk (secretaris)
E-mailadres: S. Stolwijk@recreatiemiddennederland.nl
Onderwerp: Vastgestelde Jaarrekening en –verslag 2017
Bijlage(n): 1) Jaarrekening en –verslag 2017
2) Controleverklaring

Geachte deelnemers,

Op 11 april 2018 heeft u de Ontwerp Jaarrekening en –verslag 2017 van recreatieschap Stichtse Groenlanden ontvangen. In de vergadering van 12 juli 2018 heeft het algemeen bestuur de Jaarrekening en –verslag 2017, onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring, vastgesteld. Bijgaand treft u de vastgestelde Jaarrekening en –verslag 2017 (bijlage 1) en de controleverklaring (bijlage 2) aan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het dagelijks bestuur,

Met vriendelijke groet,

Sofie Stolwijk
Secretaris

Aan de deelnemers van recreatieschap Stichtse Groenlanden

Utrecht, 20 juli 2018

Ons kenmerk: Z-182294
Referentie: Mw. S. Stolwijk
E-mailadres: S. Stolwijk@recreatiemiddennederland.nl
Onderwerp: Vastgestelde Begroting 2019
Bijlage(n): Begroting recreatieschap Stichtse Groenlanden 2019

Geachte deelnemers,

Op 11 april 2018 heeft u de Ontwerp Begroting 2019 van recreatieschap Stichtse Groenlanden ontvangen. Een aantal deelnemers heeft in reactie hierop een zienswijze kenbaar gemaakt. Het dagelijks bestuur heeft de in de zienswijzen beschreven aandachtspunten, verbeteringsuggesties en voorwaarden als volgt geclusterd en samengevat:

Programma A:

- Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van de kadernota verzocht:
 - jaarlijks (i.p.v. eens in de 4 jaar) een kadernota voor te leggen waarin wordt aangegeven hoe het recreatieschap invulling geeft aan de bestuurlijke ambities en de benodigde (extra) middelen besteed;
 - om in het vervolg de kadernota toe te zenden op een moment dat beter rekening houdt met de bestuurlijke processen van de gemeente en dat ruimte biedt voor de gemeenteraad om mee te denken over de gestelde uitgangspunten;
 - te streven naar eerdere ambtelijke en bestuurlijke afstemming over de kadernota en begroting zodat er meer tijd is om gezamenlijk tot een goed onderbouwde begroting te komen.
- Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van het ontwikkelplan 2019-2022 verzocht:
 - bij het opstellen van het ontwikkelplan 2019-2022 meer aandacht te hebben voor goede projectvoorstellen waarbij benodigde personele capaciteit is meegerekend, en realistische verwachtingen m.b.t. doorlooptijden van projecten en inzet op inkomstmogelijkheden;
 - dat ingang gezette recreatieve ontwikkelingen met ondernemers/investeerders worden gecontinueerd;
 - duidelijk meetbare indicatoren te verbinden aan de herijking van het ontwikkelplan.
- Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van sturing en verantwoording verzocht:
 - realistischere plannings- en begrotingsplannen op te leveren voor de doorontwikkeling van terreinen;
 - sterker te sturen op een programmatische en meerjarige aanpak van de ontwikkelprojecten;
 - toe te zien op strakke en frequente voortgangsrapportages (in het bijzonder op de uitvoering van ontwikkelprojecten);
 - toe te zijn op transparante en eenduidige financiële rapportages die het mogelijk maken om, indien nodig, in de loop van het jaar bij te kunnen sturen;
 - de monitoring van personeelslasten en kosten voor beheer en ontwikkeling van recreatievoorzieningen te verbeteren;
 - de opdrachtgeversrol richting Recreatie Midden-Nederland aan te scherpen, zodat gestuurd kan worden op kwaliteit, kosten en planning;
 - toe te zijn op een evenwichtige verdeling tussen investeringen en inkomsten van de verschillende terreinen, mede in relatie tot de bezoekersaantallen per terrein;
 - inzicht te verschaffen in de investeringen, exploitatielasten, inkomsten en bezoekersaantallen per terrein.

- Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van de bedrijfsvoering verzocht:
 - de deelnemersbijdrage in de periode 2019-2022 niet nogmaals te verhogen;
 - zich in te spannen om meer inkomsten uit de markt te halen;
 - zich in te spannen om de vernieuwing van recreatievoorzieningen en beheerlasten in evenwicht te houden door een toename van inkomsten uit pacht en verhuur;
 - een beroep op Recreatie Midden-Nederland te doen om een effectievere en resultaatgerichtere bedrijfsvoering te leveren;
 - een beroep op Recreatie Midden-Nederland te doen om maatregelen te treffen waardoor Stichtse Groenlanden tijdig bij kan sturen;
 - zorgvuldig om te gaan met de verantwoording en taakafbakening van de werkzaamheden die Recreatie Midden-Nederland voor Stichtse Groenlanden verricht;
 - zorgvuldig om te gaan met de inzet van mensen en middelen.

- De deelnemers wordt verzocht:
 - om hun verantwoordelijkheid te nemen in juridische en planologische procedures die een forse claim leggen op de projectbudgetten van het recreatieschap.

Programma B:

- Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van verzocht:
 - het besluit van het college van gedeputeerde staten van Utrecht 22 d.d. augustus 2017 de deelnemersbijdrage van de provincie tijdelijk te verhogen ten behoeve van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (€ 230.000 extra voor de jaren 2018-2032) te verwerken in de eerstvolgende begrotingswijziging, na vaststelling van het uitvoeringsprogramma voor de Vinkeveense Plassen.

Het dagelijks bestuur werkt samen met bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland een voorstel uit om tegemoet te komen aan de in de zienswijzen beschreven aandachtspunten, verbeteringsuggesties en voorwaarden. Met inachtneming hiervan heeft het algemeen bestuur de Begroting 2019 op 12 juli 2018 vastgesteld.

Tot slot is door de gemeente Lopik gevraagd:

- maatregelen te treffen om het meerjarenperspectief alsnog te laten sluiten. In de definitieve begroting is het resultaat vanaf 2019 positief.
- nadere informatie te verstrekken over de aankomende investeringen in het gebied Salmsteke. In het DB van 23 november 2017 is de samenwerkingsovereenkomst ontwikkeling Salmsteke besproken en heeft het DB besloten om in te stemmen met het voorstel in totaal € 550.000 beschikbaar te stellen, waarvan €300.000 bestemd is voor de realisatiefase in 2020/2021. Dit bedrag is opgenomen in het meerjareninvesteringenprogramma.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur

Sofie Stolwijk
Secretaris

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2017 RECREATIESCHAP STICHTSE GROENLANDEN

De deelnemers van Recreatieschap Stichtse Groenlanden zijn 8 gemeenten: De Bilt, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein, alsmede de Provincie Utrecht. Deze partijen werken met veel energie samen om de inwoners van het gebied buiten recreatie binnen handbereik te brengen en te houden.

Inhoud

Voorwoord	1
Jaarverslag en jaarrekening	1
Samenvatting	1
Leeswijzer	2
1 Jaarverslag	3
Programmaverantwoording	3
Productenverantwoording 2017	5
Wat heeft het gekost?	8
Paragrafen.....	9
2 Jaarrekening	17
Balans per 31 december 2017	17
Overzicht van baten en lasten.....	19
Toelichtingen	20
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	35
Leden en plaatsvervangende leden en secretaris van het bestuur Recreatieschap Stichtse Groenlanden.....	36
Bijlagen	39
Bijlage 1: Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven	39
Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen.....	40
Bijlage 3: Staat van onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	41

Voorwoord

JAARVERSLAG EN JAARREKENING

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden over het jaar 2017. Het Recreatieschap werkt met budgetperiodes van vier jaar. De huidige periode loopt van 2015 tot en met 2018. In 2015 en 2016 is evenals in 2017 een positief resultaat gerealiseerd. De begroting 2018 laat een tekort zien van € 260.000. Doordat in de voorgaande jaren de positieve rekeningresultaten zijn toegevoegd aan de algemene reserve is er voldoende ruimte om een nadelig saldo 2018 incidenteel op te kunnen vangen.

Omdat de begroting 2018 meerjarig geen structureel evenwicht laat zien, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Recreatieschap onder preventief toezicht geplaatst. Het in balans brengen van de begroting door het structurele tekort op te lossen is noodzakelijk en onvermijdelijk.

Het dagelijks bestuur heeft in de tweede helft van 2017 het traject 'strategische keuzes' doorlopen. In twee "strategische sessies" zijn uitgangspunten geformuleerd om de begroting vanaf 2018 weer in balans te brengen.

SAMENVATTING

Om de kwaliteit en toegankelijkheid van de recreatieve voorzieningen nu én in de toekomst in stand te houden, stelt het dagelijks bestuur voor om de deelnemersbijdrage met ingang van het jaar 2019 te verhogen. Dat is de conclusie uit het in 2017 gevolgde bestuurlijke traject 'strategische keuzes'. Een verhoging van 10% is noodzakelijk om het tekort op te lossen en het preventief toezicht door BZK op te heffen. Nog eens 10% is nodig om structurele inzet op vernieuwing van voorzieningen te borgen.

In 2017 is gewerkt aan de toetreding van gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden per 1 januari 2018. Hiertoe is ook de Gemeenschappelijke Regeling aangepast en door alle deelnemers vastgesteld.

Daarnaast is in 2017 verdere uitvoering gegeven aan de ontwikkelingen die genoemd zijn in het Ontwikkelplan¹ van 2015. In 2017 heeft het bestuur geconstateerd dat de realisatie van het Ontwikkelplan niet verloopt zoals beoogd: inkomsten blijken moeilijk te realiseren en gebiedsprocessen, participatietrajecten en planologische trajecten vergen aanzienlijk meer tijd en aandacht dan geraamd.

Tot slot zijn alle voorbereidingen getroffen voor het Routebureau² dat op 1 januari 2018 van start is gegaan.

Het jaar 2017 werd afgesloten met een positief saldo van € 73.300. Dit resultaat wordt veroorzaakt doordat de afschrijvingslasten lager waren dan initieel geraamd, doordat vertraging is opgelopen in

¹ Eind 2014 heeft het algemeen bestuur het Ontwikkelplan vastgesteld. In het Ontwikkelplan wordt een investeringsprogramma gepresenteerd om te zorgen voor enerzijds nieuwe en eigentijdse recreatiemogelijkheden en anderzijds een beter financiële draagkracht per terrein.

² Het Routebureau is het gezamenlijk coördinatiepunt van gemeenten, recreatieschappen en provincie met als doel ontwikkeling, beheer en marketing van recreatieve routes. Het Recreatieschap sluit hiervoor een dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau. Het Routebureau wordt ingevuld vanuit Recreatie Midden-Nederland.

VOORWOORD

de uitvoering van het geplande investeringsprogramma. Ten opzichte van de begrotingswijziging is het resultaat lager dan verwacht. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat er een voorziening dubieuze debiteur is gevormd.

LEESWIJZER

Het eerste hoofdstuk betreft het jaarverslag. Dit betreft de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. Het tweede hoofdstuk geeft een beeld van de financiële positie van het schap en de Wet Normering Topinkomens. Als laatste zijn de bijlagen opgenomen.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 11 april 2018 en vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 5 juli 2018.

.....
Dhr. H.J.C. Geerdes

Voorzitter

.....
Mw. S. Stolwijk

Secretaris

1 Jaarverslag

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Het Recreatieschap zorgt voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving' op de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek en de Meerlobrug. Maar ook kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs. In 2017 heeft het beheer sober en doelmatig plaatsgevonden.

Strategische keuzes

In 2017 heeft het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden zich, tijdens een aantal strategische sessies, een beeld gevormd van regionale ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding en het recreatieve aanbod. De belangrijkste ontwikkelingen, die mee zijn genomen bij onze beleidsplannen zijn: het groeiend aantal inwoners in de regio en de grote diversiteit aan inwoners met verschillende 'leefstijlen' en daarmee verschillende behoeften en wensen ten aanzien van recreatiegebieden en -voorzieningen.

Het dagelijks bestuur verwacht dat de recreatieve voorzieningen in beheerkwaliteit, aantrekkelijkheid en opnamecapaciteit achteruitgaan, als de begroting sluitend wordt gemaakt door (verder) te bezuinigen. Vanaf 2018 ontstaan er structurele tekorten in de Programmabegroting. Dit heeft onder meer de volgende oorzaken:

Inkomsten:

- Ca. 30% van de inkomsten komen voort uit exploitatie, oftewel het uitbaten van onze terreinen en voorzieningen. Dit doen we door middel van terreinverhuur voor evenementen en het aantrekken van en sluiten van overeenkomsten met ondernemers die erpacht betalen om horeca- en recreatievoorzieningen te exploiteren op onze terreinen.
- Ca. 70% van de inkomsten bestaan uit de deelnemersbijdragen, de bijdragen van de gemeenten en provincie;
 - Deze bijdrage wordt gebaseerd op het aantal inwoners. In de afgelopen budgetperiode was de bijdrage gebaseerd op het inwoneraantal van 2015, terwijl het werkelijke inwoneraantal nu 3% hoger ligt en blijft stijgen.
 - Van 2011 tot en met 2017 zijn de deelnemersbijdragen nauwelijks geïndexeerd waardoor er een (relatief) lager budget beschikbaar is.
 - In de periode 2011-2014 is een bezuiniging van 5% doorgevoerd: de deelnemersbijdragen zijn met 5% verlaagd.

Uitgaven:

- Door de aantrekkende economie nemen de kosten voor 'beheer & onderhoud' toe.
- De kosten voor 'ontwikkeling' hebben geen structurele dekking.
- De gebiedsontwikkelingen (in het buitengebied) die zijn ingezet met het Ontwikkelplan 2015-2018 gaan sinds enkele jaren gepaard met participatietrajecten. Participatie is nodig om draagvlak te krijgen voor ontwikkelingen. De trajecten vergen een behoorlijke inzet van uren die bij aanvang van het Ontwikkelplan in 2015 niet waren voorzien.

1 JAARVERSLAG

Omdat de begroting 2018 geen structureel evenwicht laat zien, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Recreatieschap eind 2017 onder preventief toezicht geplaatst. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Het dagelijks bestuur heeft tijdens de strategische sessies geconcludeerd dat een verhoging van de deelnemersbijdrage vanaf 2019 met 10% onvermijdelijk is om het structurele tekort op te lossen. Nog eens 10% verhoging is nodig om de structurele ontwikkelinzet te borgen en gestarte ontwikkelingen te realiseren. Het voorstel van het dagelijks bestuur dat volgt uit het traject 'Strategische Keuzes' wordt vertaald in de uitgangspunten voor de nieuwe budgetperiode 2019-2022.

Vinkeveense Plassen

Eind 2017 is het recreatieschap Vinkeveense Plassen geliquideerd en zijn alle voorbereidingen getroffen zodat gemeente De Ronde Venen per 1 januari 2018 kon toetreden tot het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Hiertoe is o.a. de Gemeenschappelijke Regeling aangepast en gepubliceerd in de Staatscourant van 14 februari 2018.

De Vinkeveense Plassen leveren een belangrijke bijdrage aan het recreatieve aanbod in het noordwestelijk deel van de Provincie Utrecht. Met de toetreding van gemeente De Ronde Venen tot het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het overdragen van de bezittingen van het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen aan het Recreatieschap Stichtse Groenlanden komt een groot en aansluitend gebied tot stand waarin van verschillende soorten recreatie genoten kan worden.

Routebureau

In 2017 zijn alle voorbereidingen voor het Routebureau getroffen en is de dienstverleningsovereenkomst getekend. Vanaf 1 januari 2018 zullen alle fiets-, wandel- en sloepenroutes van het recreatieschap worden beheerd door het Routebureau. Door het centraal aansturen, beheren, ontwikkelen en marketen van routenetwerken wordt uniformiteit en eenduidigheid gewaarborgd, en kunnen meer marketinginspanningen gepleegd worden.

Ontwikkelplan

Er is verdere uitvoering gegeven aan de ontwikkelingen uit het Ontwikkelplan 2015-2018. In 2017 heeft het bestuur geconstateerd dat de realisatie van het Ontwikkelplan niet verloopt zoals beoogd: inkomsten blijken moeilijk te realiseren en gebiedsprocessen, participatietrajecten en planologische trajecten vergen aanzienlijk meer tijd en aandacht dan geraamd. In de nieuwe budgetperiode zullen ramingen meer realistisch worden gemaakt.

Evenementen

In 2017 hebben de gebruikelijke grote muziekfestivals als Soenda, Lief, Central Park en Ultra Sonic plaatsgevonden. Deze evenementen hebben meer dan 34.000 bezoekers naar onze recreatiegebieden getrokken. De raming van € 90.000 is ruim behaald.

Naast de grote muziekfestivals hebben we ook veel kleinere evenementen mogen verwelkomen op onze terreinen:

- 59 kleine evenementen en activiteiten: deze activiteiten vallen binnen het reguliere gebruik van de terreinen;
- 24 kleine activiteiten/evenementen: activiteiten die variëren van een picknick en een viswedstrijd tot de slootjesdag en een auto-bijeenkomst van de KIA Cruisers.

1 JAARVERSLAG

- 84 grote(re) evenementen/activiteiten: evenementen liepen uiteen van een kermis tot een triatlon en van een markt tot meerdere grote dance/muziekfestivals.

In totaal bedienden we met de evenementen bijna 70.000 bezoekers/deelnemers die via sportieve, muzikale en/of culturele evenementen gebruik maakten van de recreatieterreinen.

Strandbad Maarsseveense Plassen

Het geraamde bezoekersaantal van 80.000 op het strandbad van Maarsseveense Plassen werd met 66.400 niet behaald door het wisselvallige zomerweer.

PRODUCTENVERANTWOORDING 2017

PRODUCT	TOELICHTING
1. Oortjespad	In 2017 moesten we wachten op de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan, voordat we verder konden met de ontwikkeling van het Oortjespad-Plusplan. In 2017 is het projectplan voor de realisatiefase opgesteld. In 2018 start de uitvoering, verwachting is dat het gehele terrein in 2019 in beheer en erfpacht wordt uitgegeven aan Compagnen Minkema C.V.
2. Grutto, Reiger, Koekoek, Hampoort, De Rivier	Begin 2017 is het beheer van het terrein Koekoek overgedragen aan de gemeente Woerden, die ook eigenaar is van het terrein. Het terreintje Reiger had geen regionale recreatieve meerwaarde en is in 2017 verkocht en onttrokken aan de openbaarheid. Voor het gebied De Rivier zijn gesprekken gevoerd met een potentiële ondernemer die een recreatief concept wil ontwikkelen op een deel van het gebied. Het eerste gedeelte van het fietspad De Rivier is aangelegd, opening van het fietspad is naar verwachting in 2018.
3. Strijkviertel	In 2017 heeft een inschrijfprocedure plaatsgevonden van een ondernemer met een horeca-plus plan. De selectie heeft geleid tot een geschikt concept en ondernemer waarmee een intentieovereenkomst is gesloten. In 2018 wordt hiervoor de planologische procedure gestart. Ook zijn in 2017 de voorbereidingen getroffen voor het vervangen van de beschoeiingen in 2018.
4. Maarsseveense Plassen	De herinrichting van het zuidplein is gestart en zal begin 2018 worden afgerond. In het najaar is het beeldkwaliteitsplan opgesteld in kader van het geactualiseerde bestemmingsplan.

1 JAARVERSLAG

5. Noorderpark, Ruigenhoek	<p>In 2017 hebben provincie Utrecht, gemeenten Utrecht en De Bilt, Staatsbosbeheer en het Recreatieschap een gebiedsproces ingezet. De 5 partijen hebben met begeleiding van een externe gebiedsmanager en een kwartiermaker een intensief participatietraject doorlopen met bewoners, ondernemers en betrokken partijen. Resultaat hiervan is het inspiratiedocument 'Toekomstperspectief Noorderpark-Ruigenhoek'. In 2018 wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.</p> <p>Eind 2017 zijn alle benodigde stukken voor de bestemmingsplanprocedure van de Oefengolf Ruigenhoek aangeleverd door de ondernemer en in 2018 wordt de procedure in gang gebracht.</p>
6. De Leijen	<p>In 2017 hebben geen ontwikkelingen plaatsgevonden. In 2014 had de gevonden ondernemer zich reeds teruggetrokken uit ontwikkeling van het terrein in verband met vertraging van het bestemmingsplan. In 2017 is geen nieuwe procedure gestart om een nieuwe ondernemer met een recreatieconcept te zoeken.</p>
7. Nedereindse Plas	<p>Met de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht is overleg gevoerd over de sanering en toekomstig gebruik en beheer. Het overleg wordt in 2018 voortgezet.</p>
8. Laagraven (Heemstede)	<p>Het tracé-besluit A12/A27 Ring Utrecht heeft onder meer gevolgen voor de inrichting van de noordplas van de Laagravense Plassen. In 2017 heeft het Recreatieschap samen met Down Under en Rijkswaterstaat overleg gevoerd over een stukje grond dat overgedragen dient te worden aan RWS, de inpassing van onder meer watercompensatie en verplaatsing van een stukje fietspad. In 2018 leidt dit tot een verzoek van RWS tot medewerking en een conceptovereenkomst.</p> <p>Verder is in 2017 in het kader van het Verbindingenplan Heemstede-Laagraven de haalbaarheid van een aantal ontwikkelingen in het gebied verkend, waaronder een wandeltracé en een verkenning naar recreatieve behoefte. Het project wordt in de eerste helft van 2018 afgerond.</p>
9. Salmsteke	<p>In het voorjaar is de haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling van Salmsteke afgerond. Op basis van de uitkomsten van deze fase, besloten de betrokken bestuurders van HDSR, RWS, SGL, PU, Lopik en SBB graag samen verder te willen werken aan de ontwikkeling van het gebied, waarbij een meerwaarde wordt gerealiseerd op de verschillende beleidsvelden en waarbij gebruik te maken van elkaars expertise. Om de samenwerking voor de volgende fase (Voorkeursalternatief) te formaliseren, is met de partners een 'Samenwerkingsovereenkomst voor de fase Voorkeursalternatief' opgesteld en ondertekend door de opdrachtgevers voor de gezamenlijke ontwikkeling van dijk en Uiterwaard (HDSR, RWS, PU en SGL), en is daarbij een adhesieverklaring afgegeven door SBB en Lopik. Afgesproken is dat de kosten die het Recreatieschap heeft gemaakt in de verkenningsfase (deels) wordt verrekend met de partners.</p>

10. Terreinen Tull & 't Waal

Voor de ontwikkeling van het recreatief Knooppunt 't Waal is een intensief participatietraject doorlopen. Het participatieproces is afgerond, waarin in samenspraak met belanghebbenden een gedragen recreatief concept is opgesteld dat is voorgelegd aan de gemeente Houten.

Gemeenteraad van Houten heeft ingestemd.

In 2018 kunnen we door met:

- Sluiten anterieure overeenkomst tussen het Recreatieschap en gemeente Houten.
- In samenspraak met belanghebbenden en gemeente invulling geven aan het evenementenbeleid dat door de gemeente Houten dient te worden vastgesteld. Uitgangspunt voor het evenementenbeleid is dat er geen grootschalige muziekfestivals worden toegestaan.
- opstellen ontwerp bestemmingsplan door een extern bureau en indienen ontwerp bestemmingsplan.
- Marktstrategie bepalen en opstarten marktbenadering.

11. Routes en paden

In 2017 is de dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau ondertekend en vanaf 1 januari 2018 wordt ca. 1500 km fiets-, wandel- en sloepenroutes binnen het werkgebied van Stichtse Groenlanden door het Routebureau beheerd. De paden blijven in beheer bij het Recreatieschap evenals de skeeler- en kanoroutes.

In 2017 is het tweede gedeelte van het wandelroutenetwerk geopend. Met de oplevering van deze 500 kilometer aan wandelroutes in het Groene Hart Utrecht-Midden (Vechtstreek, Noorderpark, gemeenten Utrecht en Vianen), is een regio-dekkend wandelroutenetwerk van in totaal 1.100 kilometer in het Groene Hart van de Provincie Utrecht tot stand gekomen. Het Utrechtse wandelroutenetwerk sluit aan op wandelroutenetwerken in aangrenzende provincies. In 2018 is de aanleg van 600 km in het volgende onderdeel voorzien: de Kromme Rijnstreek.

Binnen het programma Recreatie om de Stad wordt er door de stuurgroep en programmagroep Recreatie om de Stad samengewerkt aan de recreatieve groenstructuur in de stadsregio Utrecht. Als dit programma wordt afgerond dan is rond de stad Utrecht circa 700 ha recreatiegebied met diverse voorzieningen en 75 kilometer fiets- en wandelpaden toegevoegd, zoals in Nieuw Wulven, Laagraven, het Noorderpark Ruigenhoek, Haarzuilens en langs de Hollandse IJssel. Een aantal paden die in beheer van het Recreatieschap zullen komen is nog niet opgeleverd. In 2017 is gestart met de aanleg van fietspad De Rivier (opening in 2018), is gestart met voorbereidingen voor de uitvoering van het fietspad Verlengde Meerlopad bij Hollandse IJssel en wordt in 2018 de haalbaarheid van fietspad Reyerscop verder verkend.

1 JAARVERSLAG

12. Terreinen derden	<p>Het Recreatieschap voert in opdracht van de gemeente Utrecht het beheer uit op Haarrijnse Plas, in opdracht van gemeente Woerden op Cattenbroek en in opdracht van provincie Utrecht Middelwaard. Ook in 2017 heeft dit op de gebruikelijke wijze en voor kosten van de opdrachtgever plaatsgevonden.</p> <p>Voor Cattenbroek heeft het Recreatieschap in 2017 samen met de gemeente en de geselecteerde ondernemer een intentieovereenkomst gesloten. Ook zijn voorbereidingen voor overdracht van het terrein aan het Recreatieschap verder voorbereid waarbij ook invulling wordt gegeven aan de vooraf gestelde randvoorwaarden. In 2018 leidt dit tot een voorstel aan het bestuur.</p>
13. Bestuur en organisatie	<p>Het dagelijks bestuur kwam in 2017 8 keer bij elkaar en het algemeen bestuur vergaderde 3 keer.</p> <p>Het dagelijks bestuur heeft in de tweede helft van 2017 het traject 'strategische keuzes' doorlopen. In twee "strategische sessies" uitgangspunten geformuleerd om de begroting vanaf 2018 weer in balans te brengen. Dit leidt tot een verhoging van de deelnemersbijdragen per 2019. De uitgangspunten zullen worden vertaald in de Kadernota 2019-2022, de 1^e begrotingswijziging 2018 en begroting 2019.</p>

WAT HEEFT HET GEKOST?

OMSCHRIJVING LASTEN	REKENING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017
Doorbelaste personeelskosten en personeel van derden	2.033.000	1.998.700	1.912.700	2.121.500
Afschrijvingen en rente	951.600	1.221.700	1.024.300	1.035.700
Onderhoud kapitaalgoederen	1.176.900	1.238.700	1.273.800	1.218.500
Overige kosten	271.900	174.500	235.500	346.000
Totaal lasten	4.433.400	4.633.600	4.446.300	4.721.700

OMSCHRIJVING BATEN	REKENING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017
Opbrengsten van eigendommen	806.600	860.900	850.900	892.300
Overige inkomsten	383.300	237.000	350.000	720.600
Transparantie BTW	428.800	411.000	411.000	442.000
Deelnemersbijdragen	2.479.500	2.483.800	2.483.800	2.483.800
Totaal baten	4.098.200	3.992.700	4.095.700	4.538.700
Totaal saldo lasten en baten	-335.200	-640.900	-350.600	-183.000

1 JAARVERSLAG

OMSCHRIJVING BATEN	REKENING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017
BIJ: Mutaties reserves	335.200	606.800	550.600	256.300
Positief resultaat			200.000	73.300
Negatief resultaat	0	-34.100		

DEELNEMERSBIJDRAGEN	PERCENTAGE OF # INWONERS	BEGROTING 2017	REKENING 2017
Gemeente Utrecht	34,20%	847.100	847.100
Provincie Utrecht	30,90%	764.400	764.400
Inwonerbijdrage € 3,37			
Gemeente Nieuwegein	61.264	206.500	206.500
Gemeente Stichtse Vecht*	40.475	136.400	136.400
Gemeente Woerden	50.631	170.600	170.600
Gemeente Houten	48.637	163.900	163.900
Gemeente IJsselstein	34.061	114.800	114.800
Gemeente Lopik	14.099	47.500	47.500
Gemeente De Bilt**	9.671	32.600	32.600
Transparantie BTW		411.000	442.000
Totaal		2.894.800	2.925.800

* Het inwoneraantal van de gemeente Stichtse Vecht heeft betrekking op de voormalige kern gemeente Maarssen. De voormalige gemeenten Breukelen en Loenen aan de Vecht en de bijbehorende kernen nemen van oudsher deel aan het Plassenschap Loosdrecht e.o.

** Het aantal inwoners van de gemeente De Bilt heeft betrekking op de voormalige gemeente Maartensdijk. Het overige deel van de gemeente De Bilt nam tot 31/12/2017 deel aan het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied.

PARAGRAFEN

Lokale heffingen

Niet van toepassing.

1 JAARVERSLAG

Investerings

In 2017 zijn investeringen gedaan voor het Strandbad, beschoeiingen, routes en een aantal onderzoeken. Zie onderstaande tabel voor een nadere uitsplitsing.

INVESTERING	AANSCHAFWAARDE
EC: Bedrijfsgebouw	
Strandbad kassa-gebouw	76.600
Strandbad toiletgebouw	92.900
EC: Bouwkundige werken	
Strandbad Zuidplein	412.100
Strandbad Peuterbad	31.200
EC: Overige vast activa	
Strandbad Speeltoestellen	88.900
MA: Bouwkundige werken	
Oortjespad Steiger	13.100
MA: Beschoeiingen	
Elzenpad (BG)	77.800
Strijkviertel	18.900
MA: Routes	
Wandelroutenetwerk B	252.900
Wandelroutenetwerk C	21.800
Onderzoek en voorbereiding	
Ruigenhoek gebiedsproces Noorderpark	25.000
Strandbad Beeld-kwaliteitplan	10.500
Laagraven Verbindingenplan	12.800
Schap strategie	15.500
Salmsteke	36.200
Waal	16.800
Wandelnetwerk Groene Hart	3.100
Totaal	1.206.100

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's

De risico's van het Recreatieschap hebben met name betrekking op de realisatie van de in de begroting opgenomen opbrengsten. Ook door klimaatveranderingen en de aantrekkende economie loopt het schap een risico. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's weergegeven.

1 JAARVERSLAG

	Omschrijving risico's	Bedrag	Wanneer	Frequentie
1	Taakstellende extra baten	16.000	2017 e.v.	Jaarlijks
2	Contract oefengolf Ruigenhoek	15.000	2017 e.v.	Tot definitieve tekening
3	Erfpacht en huur (niet nakomen verplichtingen)	25.000	2017 e.v.	Jaarlijks
4	Rente	20.000	2017 e.v.	Jaarlijks
5	Klimaatveranderingen	150.000	2017 e.v.	Jaarlijks
6	Aantrekkende markt	28.000	2017 e.v.	Jaarlijks
	Totaal	254.000		

Taakstellende extra baten

In de begroting zijn taakstellend extra baten opgenomen voor € 16.000, zoals inkomsten uit nieuwe erfpacht en/of huur. Voor de geraamde erfpacht- en huurinkomsten zijn geen contracten getekend. Wanneer de overeenkomsten niet of later doorgaan, leidt dit tot een lagere realisatie van de baten en een tekort in de begroting. Deze extra inkomsten zijn in 2017 niet gerealiseerd.

Contract oefengolf Ruigenhoek

Voor Ruigenhoek is een overeenkomst met de oefengolfbaan getekend. Het bestemmingsplan De Bilt, dat de realisatie van de oefengolf mogelijk moet maken, is nog niet onherroepelijk. In de begroting is een bedrag aan inkomsten geraamd van € 15.400, zijnde het eerste jaar van het contract. Dit risico is in 2017 opgetreden, waardoor de geraamde inkomsten niet zijn behaald.

Erfpacht, huur en evenementen

De geraamde omzet uit erfpacht, verhuur en evenementen bedraagt ongeveer € 500.000. Het risico dat de exploitant niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, is aanwezig. Het risico wordt geschat op vijf procent van de omzet, zijnde € 25.000. In 2017 is een voorziening getroffen voor een dubieuze debiteur in verband met huur van een Golfterrein.

Renterisico

Het rentepercentage voor het aangaan van vaste geldleningen is voor 2017 en 2018 geraamd op 2,5%. Op basis van de thans geldende rente voor langlopende lening moet dat ruim voldoende zijn, maar de markt kan zich altijd anders ontwikkelen. Een rentepercentage van 1,0% hoger betekenen extra lasten van € 20.000 per jaar.

Klimaatveranderingen

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten:

- langer groeiseizoen (extra maaibeurten zullen nodig zijn, extra kosten)
- wateroverlast (bijvoorbeeld parkeerterreinen en beschadiging beplanting)
- ontwikkeling van ziektes en exoten (op dit moment kosten van de bestrijding van essentaksterfte (kap + herplant) en de steeds eerdere ontwikkeling van blauwalg)

1 JAARVERSLAG

Aantrekkende markt

Aannemers zullen in de toekomst meer vragen voor het uit te voeren werk. In 2018 zijn er nieuwe bestekken aanbesteed die duurder uit zijn gevallen dan de vorige bestekperiode. Ook het aannemen van strandbad personeel voor het seizoen kan duurder uitvallen dan voorgaande jaren.

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat de uitvoering van het programma onder druk komt te staan. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover het schap kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit het beschikbaar weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de algemene reserve. Het batige saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2017 € 717.300. Deze algemene reserve is in ieder geval gedeeltelijk nodig in de vorm van weerstandsvermogen. Het algemeen bestuur kan besluiten over de bestemming van de algemene reserve boven het benodigde weerstandsvermogen. Aan het einde van iedere budgetperiode, in dit geval per ultimo 2018, zal een besluit volgen over aanwending van de 'vrije' algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is toereikend in relatie tot de risico's

Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

KENGETALLEN	2016	2017
1a Netto schuldquote	54%	63%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	54%	63%
2 Solvabiliteitsratio	60%	56%
3 Structurele exploitatieruimte	26%	27%
4 Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishoudens	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

Het schap heeft in de afgelopen jaren een beperkt eigen vermogen opgebouwd. Investerings worden en worden structureel gefinancierd door het aangaan van langlopende leningen. De afschrijvingen en rente maken deel uit van de reguliere jaarlijkse geraamde lasten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het schap ten opzichte van de baten.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen uit. Hoe hoger het percentage hoe beter het schap in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het schap is sinds enkele jaren in staat om eigen vermogen op te bouwen. De deelnemers kunnen bepalen welke bestemming de reserve krijgt, die boven het benodigde weerstandsvermogen uitkomt.

1 JAARVERSLAG

Structurele exploitatieruimte

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Onderhoud kapitaalgoederen

Op basis van het meerjarenplan is een bestedingsoverzicht gemaakt van de werkzaamheden die voor het jaar 2017 zijn gepland. Ten behoeve van het meerjaren onderhoudsplan is eind 2015 GeoVisia aangeschaft. In 2016 en 2017 is het systeem ingericht. De terreinen en arealen (bijvoorbeeld oppervlakten gazon, ruigte, verhardingen etc.) zijn ingemeten en verwerkt. Daarnaast zijn de beheertypen geregistreerd, zoals intensief gazon, ruig gras etc. Het systeem is in 2019 volledig ingericht en dient dan als basis van de onderhoudsbegroting voor investeringen, groot onderhoud en regulier onderhoud.

Het beheer en onderhoud zijn gericht op een sobere en doelmatige instandhouding. Mede doordat een aantal recreatieve voorzieningen relatief oud is, moet rekening worden gehouden met een stijging van de kosten van groot onderhoud. Dit wordt niet gecompenseerd door vermindering van afschrijvingen op de recreatieve voorzieningen.

De onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden zijn uitbesteed middels beeldbestekken en frequentiebestekken. Voor het derde jaar van een driejarig beeldbestek heeft Signa Terra de werkzaamheden op de terreinen langs de Lek, Grutto en Nedereindse plas uitgevoerd. Voor het terrein Middelwaard heeft Fa. Meyer Groen, eveneens voor het derde jaar van een driejarig beeldbestek, de werkzaamheden uitgevoerd. Voor de rest van de terreinen hebben de Fa's Signa Terra en W. de Jong de werkzaamheden volgens maatwerk- of frequentiebestek uitgevoerd.

Onderhoud en reparaties aan gebouwen en terreinmeubilair, het schoonspuiten van steigers, bruggen e.d. en het regelen van keuringen aan gebouwen, installaties, machines e.d. worden in eigen beheer uitgevoerd.

In de begroting 2017 was een onttrekking uit de voorziening Groot onderhoud geraamd van € 244.200. In werkelijkheid is een bedrag van € 488.400 besteed. Het verschil tussen de geraamde onttrekking en de uitgaven in 2017 is te wijten uit aan uitgestelde projecten uit voorgaande jaren.

Groen: Beplantingen

Door de zachte winters van de afgelopen jaren kunnen de snoeiplannen in de drassige veenweidegebieden niet of nauwelijks worden uitgevoerd. Alleen bij vorst kunnen de terreinen en kaden worden bereden. Ook het snoeien van oeverbegroeiing geeft problemen waardoor soms niet aan de verplichting om te baggeren (diepteschouw) kan worden voldaan.

Rijkswaterstaat heeft op de terreinen langs de Lek het project Stroomlijn uitgevoerd. Hierbij zijn bomen en struiken, die het doorstroomprofiel bij hoogwater belemmeren, verwijderd. De terreinen zijn hierdoor ingrijpend veranderd, ze zijn veel opener geworden.

Gemeente Utrecht heeft op de terreinen Strijkviertel en Nedereindse plas een VTA inspectie uitgevoerd en de gegevens aan het schap doorgegeven. Het schap heeft, als verantwoordelijk eigenaar, de bomen met een groot risico en lage levensverwachting verwijderd en de overige gesnoeid.

1 JAARVERSLAG

Groen: Grasvegetaties

Op het terrein Ruigenhoek is, samen met een biologische geitenhouder, aan hooiwinning gedaan. Het Recreatieschap heeft ruim 650 balen hooi geogst voor kinderboerderij Oortjespad.

Voor het derde achtereenvolgende jaar zijn grote delen van het terrein Nedereindse plas begraasd met een gescheperde kudde schapen. Deze vorm van maaien is wel duurder dan het traditionele maaien met maaiapparatuur, maar recreanten beoordelen deze vorm van maaien als zeer positief terwijl de variatie van flora en fauna zichtbaar toeneemt.

Routes

Een steeds belangrijker onderdeel van beheer en onderhoud van de recreatieve voorzieningen zijn de routes. Hieronder vallen ook het fietsknooppuntennetwerk (in beheer voor provincie Utrecht) en de Landelijke Fietsroutes in de provincie (in beheer voor het Landelijk Fietsplatform). De afzonderlijke wandelroutes zijn in het westelijk deel van Utrecht in 2014 vervangen door een wandelknooppuntennetwerk. Als gevolg van de aanleg van het wandelroutenetwerk De Waarden en De Venen (Fase A) en in Noorderpark en Vechtstreek (Fase B) is het aantal kilometers wandelroutes zeer fors toegenomen. In totaal gaat om 735 extra kilometers aan routes.

Inspecties (twee maal per jaar) en onderhoud van bovenstaande netwerken zijn uitbesteed. Via Routebeheer.net en het meldsysteem van Landelijk Fietsplatform komen meldingen binnen van recreanten en wegbeheerders. Deze werden snel en adequaat opgelost (binnen de daarvoor geldende 5 werkdagen). Dit heeft geresulteerd in een hoge notering in de Kwaliteitsmonitor Fietsregio's, 4 sterren, maar dicht tegen het maximaal haalbare van 5 sterren. In 2015 werden nog 3 sterren gescoord.

De wandelplanner en app zijn een groot succes, waardoor de recreant nog beter gebruik kan maken van de vele wandelmogelijkheden in Utrecht.

Voor het beheer en onderhoud van de overige routes (kanoroutes en sloepenroute) is afgelopen jaar een vakkracht ingezet voor de drie westelijke recreatieschappen. Hij heeft ook meldingen (voornamelijk over voorzieningen) van alle routes verholpen. Vanwege de feedback richting melder en contacten in het buitengebied werd dit als zeer positief ervaren.

Financiering

In het treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelatie en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn twee normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt € 365.000. In de praktijk is in 2017 geen kasgeld opgenomen.

1 JAARVERSLAG

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm was en is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt over 2017 € 890.000. Op de vaste geldleningen is een bedrag afgelost van € 286.000. Renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van het schap is overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland. Naast het uitvoeren van taken door RMN worden veelal externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot) onderhoud en het verrichten van investeringen.

2017 was het jaar waarin de reorganisatie van RMN zijn beslag heeft gekregen. Voor RMN was 2017 een turbulent jaar in verband met de liquidaties van twee schappen en de oprichting van het Routebureau Utrecht. In verband met deze ontwikkelingen was er onvoldoende capaciteit aanwezig om de projecten uit de investeringsbegroting en het Ontwikkelplan uit te voeren. Deze projecten worden zo snel mogelijk in 2018 opgepakt.

Verbonden partijen

Het schap is deelnemer aan de bedrijfsvoeringsorganisatie RMN, de uitvoeringsorganisatie voor vier recreatieschappen. RMN heeft één programma:

- Het bieden van een op de behoefte van de recreatieschappen afgestemd uitvoeringsapparaat en het vervullen van de daarmee samenhangende rol van werkgever, alsmede het bevorderen van de onderlinge afstemming tussen de recreatieschappen van de uit te voeren werkzaamheden.

De exploitatiebaten en lasten van RMN worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers. In verband met het uitreden van Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied is de bedrijfsvoeringsorganisatie gereorganiseerd. In 2019 en 2020 zal nog sprake zijn van boventalligheid. De daarmee gepaard gaande kosten worden gedekt door een bestemmingsreserve Afkoopsom UHVK.

In 2017 had het Recreatieschap Stichtse Groenlanden een belang van 37,9% in de bedrijfsvoeringsorganisatie RMN.

Begin 2017 was het eigen vermogen van RMN € 74.900. Aan het eind van 2017 was het eigen vermogen toegenomen in verband met de afkoopsom van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied tot € 825.100. Het financieel resultaat over 2017 van RMN is € 0.

Grondbeleid

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden bezit in totaal 391 ha grond en water binnen het werkgebied en heeft in totaal 94 ha in erfpacht. Van de eigendommen is inmiddels ca. 100 ha. in erfpacht uitgegeven. De bezittingen en in erfpacht genomen gronden zijn te verdelen in dagrecreatierreinen, fiets- en wandelpaden en ruiterroutes.

1 JAARVERSLAG

Het beleid is erop gericht terreinen gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant. Verkoop of aankoop van eigendommen is in 2017 niet aan de orde.

Het Strandbad Maarsseveense Plassen en de Zuidplas Laagraven zijn de enige twee voorzieningen waar entree wordt geheven. De Zuidplas, ook bekend als 'Down Under', wordt door een externe partij geëxploiteerd. Een aantal gronden is in erfpacht uitgegeven, verhuurd of moet nog worden uitgegeven.

Erfpacht

- Nedereindse Plas: skipiste
- Maarsseveense Plassen: masten voor telecomproviders
- Maarsseveense Plassen: landtong, onderneming voor besloten recreatieve groepsbijeenkomsten
- Maarsseveense Plassen: saunacomplex
- Maarsseveense Plassen: horeca zuidzijde.
- Laagraven: golfbaan
- Laagraven: teleskibaan, wakeboard, strandbad
- Oortjespad: pitch & putt-baan en (groeps)activiteiten

Verhuur

- Ruigenhoek: Forelvisvijvers (looptijd tot en met 9 maart 2017). Diverse stukjes grond zijn verhuurd voor exploitatie van horeca, een volkstuinvereniging en (water)sportverenigingen. Er is overleg met de ondernemer over voortzetting van de overeenkomst.

Voorovereenkomst erfpacht

- Ruigenhoek: oefengolfbaan (start bouw na onherroepelijke vaststelling bestemmingsplan).

2 JAARREKENING

2 Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichtingen en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting, de financiële verantwoording afgelegd over het in jaar 2017 gerealiseerde beleid.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
VASTE ACTIVA	9.398.200	9.147.400
Immateriële vaste activa	357.300	330.300
- <i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief</i>	<i>357.300</i>	<i>330.300</i>
Materiële vaste activa	9.016.700	8.789.800
- <i>Investerings met een economisch nut</i>	<i>3.310.000</i>	<i>2.876.900</i>
- <i>Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut</i>	<i>5.706.700</i>	<i>5.912.900</i>
Financiële vaste activa	24.200	27.300
- <i>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	<i>24.200</i>	<i>27.300</i>
VLOTTENDE ACTIVA	746.800	634.900
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	551.100	598.800
- <i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	<i>422.300</i>	<i>526.300</i>
- <i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	<i>56.500</i>	-
- <i>Overige vorderingen</i>	<i>72.300</i>	<i>72.500</i>
Liquide middelen	194.100	17.000
- <i>Kassaldi</i>	<i>6.400</i>	<i>5.100</i>
- <i>Banksaldi</i>	<i>187.700</i>	<i>11.900</i>
Overlopende activa	1.600	19.100
- <i>Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren</i>	<i>1.600</i>	<i>19.100</i>
TOTAAL GENERAAL	10.145.000	9.782.300

2 JAARREKENING

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
VASTE PASSIVA	9.076.600	8.743.300
Eigen vermogen	5.712.100	5.895.000
- <i>Algemene reserve</i>	<i>644.000</i>	<i>690.000</i>
- <i>Bestemmingsreserves</i>	<i>4.994.800</i>	<i>5.205.000</i>
- <i>Gerealiseerd resultaat</i>	<i>73.300</i>	
Voorzieningen	806.200	992.500
- <i>Voorziening egalisering onderhoudskosten</i>	<i>806.200</i>	<i>992.500</i>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.558.300	1.855.800
- <i>Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	<i>2.549.800</i>	<i>1.835.300</i>
- <i>Waarborgsommen</i>	<i>1.800</i>	<i>12.100</i>
- <i>Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	<i>6.700</i>	<i>8.400</i>
VLOTTENDE PASSIVA	1.068.400	1.039.000
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	680.700	452.000
- <i>Overige schulden</i>	<i>680.700</i>	<i>452.000</i>
Overlopende passiva	387.700	587.000
- <i>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume</i>	<i>168.100</i>	<i>100.200</i>
- <i>Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</i>	<i>219.600</i>	<i>486.800</i>
TOTAAL GENERAAL	10.145.000	9.782.300
VERSTREKTE BORG- EN GARANTSTELLINGEN	NIHIL	NIHIL

2 JAARREKENING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

OMSCHRIJVING LASTEN		REKENING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017
1.	Doorbelaste personeelskosten	1.594.500	1.446.100	1.446.100	1.562.700
3.	Doorbelaste apparaatskosten	212.500	270.500	270.500	314.300
5.	Inhuur personeel van derden	226.000	282.100	196.100	244.500
7.	Rente en afschrijvingen	951.600	1.221.700	1.024.300	1.035.700
9.	Huren en pachten	26.200	15.000	15.000	29.700
11.	Bestuurs- en apparaatskosten	65.600	39.500	109.500	120.000
13.	Belastingen en verzekeringen	47.200	50.600	50.600	47.000
15.	Energie- en waterkosten	44.800	53.300	48.300	51.900
17.	Onderhoud en vuilafvoer	877.800	936.600	971.700	916.400
19.	Voorziening groot onderhoud	299.100	302.100	302.100	302.100
21.	Publiciteits- en andere kosten	19.500	16.100	12.100	84.100
23.	Nagekomen lasten	68.600	0	0	13.300
Totaal Lasten		4.433.400	4.633.600	4.446.300	4.721.700

OMSCHRIJVING BATEN		REKENING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017
2.	Opbrengsten van eigendommen	806.600	860.900	850.900	892.300
6.	Rente	5.700	10.400	3.400	1.600
8.	Overige baten	376.400	226.600	346.600	693.200
10.	Nagekomen baten	1.200	-	-	25.800
12.	Dekkingsmiddelen	2.908.300	2.894.800	2.894.800	2.925.800
Deelnemersbijdrage:					
	<i>Deelnemersbijdragen</i>	<i>2.479.500</i>	<i>2.483.800</i>	<i>2.483.800</i>	<i>2.483.800</i>
	<i>Deelnemersbijdrage in doorschuif BTW exploitatie</i>	<i>428.800</i>	<i>411.000</i>	<i>411.000</i>	<i>442.000</i>
Totaal baten		4.098.200	3.992.700	4.095.700	4.538.700
Saldo van lasten en baten		-335.200	-640.900	-350.600	-183.000
Mutaties reserves		335.200	606.800	550.600	256.300
	<i>Bij: Vermindering subsidies</i>	<i>262.900</i>	<i>321.700</i>	<i>321.700</i>	<i>281.700</i>
	<i>Bij: Vermindering reserves</i>	<i>334.900</i>	<i>399.500</i>	<i>343.300</i>	<i>772.600</i>
	<i>Af: Vermeerdering Subsidie</i>	<i>-34.500</i>	<i>114.400</i>	<i>114.400</i>	<i>-322.700</i>
	<i>Af: Vermeerdering reserves</i>	<i>-208.400</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-521.300</i>
	<i>Bij: Vermindering algemene reserve</i>	<i>-19.700</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>46.000</i>
Positief resultaat				200.000	73.300
Negatief resultaat		0	-34.100		

2 JAARREKENING

TOELICHTINGEN

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn opgemaakt conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De vergelijkende cijfers over 2016 zijn dienovereenkomstig aangepast. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met maatschappelijk en economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt vóór 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt ná 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIEF	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Grond en water	geen afschrijvingen
Bouwkundige werken	5 tot 40 jaren
Beschoeiing	25 tot 40 jaren
Bedrijfsgebouwen	5 tot 25 jaren
Machines, apparaten en installaties	5 tot 20 jaren
Woonruimtes	5 tot 15 jaren

2 JAARREKENING

ACTIEF	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Vervoermiddelen	5 tot 12 jaren
Overige vaste activa	5 tot 25 jaren
Routes	10 jaren
Onderzoek en voorbereiding	5 jaren

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Flottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Algemene en bestemmingsreserves

Het resultaat van enig jaar wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve. Bestemmingsreserves worden ingesteld door het bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbaar verlies. Het recreatieschap kent alleen een voorziening voor het uitvoeren van groot onderhoud. De dotatie en onttrekking aan deze voorziening vindt plaats op basis van een plan groot onderhoud.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Deze passiva worden tegen nominale waarde opgenomen

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2 JAARREKENING

Toelichting op de balans per 31-12-2017

Immateriële vaste activa

		Rekening 2017
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 413.180	
Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ 82.868</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 330.312
Bij: Investerings		<u>€ 119.864</u>
Subtotaal		€ 450.176
Af: Afschrijving 2017		<u>€ 92.841</u>
Totaal		<u>€ 357.335</u>

In immateriële activa is € 119.900 geïnvesteerd. Daarbij gaat het om diverse onderzoeken.

Materiële vaste activa

De investeringen met een economisch nut bedroegen in totaal € 701.800 en is opgebouwd uit: gebouwen € 169.600, bouwkundige werken € 443.300 en overige vaste activa € 89.000. Desinvestering op toiletgebouwen Maarsseveense Plassen in verband met vervanging hiervan is € 7.700 geweest.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut bedroegen in totaal € 384.400 en bestaan uit: bouwkundige werken € 13.100, beschoeiingen € 96.700 en routes € 274.600.

Zie voor een gedetailleerd verloop van de materiële vaste activa bijlage 1. Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven.

		Rekening 2017
Investerings met een economisch nut		€ 3.310.040
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		<u>€ 5.706.686</u>
Totaal materiële vaste activa		<u>€ 9.016.726</u>

Investerings met een economisch nut

		Rekening 2017
B1. Grond en water		€ 531.789
B2. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		€ 1.627.507
B3. Bedrijfsgebouwen		€ 584.438
B4. Machines, apparaten en installaties		€ 128.345
B5. Woonruimtes		€ -
B6. Vervoermiddelen		€ 24.787
B7. Overige materiële vaste activa		<u>€ 413.174</u>
Totaal		<u>€ 3.310.040</u>

2 JAARREKENING

		Rekening 2017
B1. Grond en water		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 531.789	
Af: Afschrijving tot en met 2017	€ <u> -</u>	
Boekwaarde per 31-12-2017		€ <u> 531.789</u>

		Rekening 2017
B2. Bouwkundige werken		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 2.245.852	
Af: Afschrijving tot en met 2016	€ <u>939.774</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 1.306.078
Bij: Investerings		€ 443.306
Subtotaal		€ 1.749.384
Af: Afschrijving 2017		€ <u>121.877</u>
Totaal		€ <u>1.627.507</u>

		Rekening 2017
B3. Bedrijfsgebouwen		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 1.092.854	
Af: Afschrijving tot en met 2016	€ <u>629.660</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 463.194
Bij: Investerings		€ 169.556
Bij: Afschrijvingen desinvesteringen		€ 7.713
Subtotaal		€ 640.463
Af: Desinvesteringen		€ 7.713
Af: Afschrijving 2017		€ <u>48.312</u>
Totaal		€ <u>584.438</u>

		Rekening 2017
B4. Machines, apparaten en installaties		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 407.056	
Af: Afschrijving tot en met 2016	€ <u>252.483</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 154.573
Af: Afschrijving 2017		€ <u>26.227</u>
Totaal		€ <u>128.345</u>

		Rekening 2017
B5. Woonruimten		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 10.543	
Afschrijving tot en met 2017	€ 10.543	
Boekwaarde per 31-12-2017		€ <u> -</u>

		Rekening 2017
B6. Vervoermiddelen		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 110.676	

2 JAARREKENING

Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ 79.045</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 31.631
Af: Afschrijving 2017		<u>€ 6.844</u>
Totaal		<u>€ 24.787</u>

Rekening 2017

B7. Overige materiële vaste activa		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 1.298.726	
Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ 909.119</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 389.607
Bij: Strandbad speeltoestellen		<u>€ 88.950</u>
Subtotaal		€ 478.557
Af: Afschrijving 2017		<u>€ 65.382</u>
Totaal		<u>€ 413.175</u>

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Rekening 2017

B11. Grond en water		€ 1.113.371
B12. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		€ 3.819.056
B13. Beschoeiing		€ 130.997
B14. Routes		<u>€ 643.262</u>
Totaal		<u>€ 5.706.686</u>

Rekening 2017

B11. Grond en water		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 1.232.165	
Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ 118.794</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 1.113.371
Af: Afschrijving 2017		<u>€ -</u>
Totaal		<u>€ 1.113.371</u>

Rekening 2017

B12. Grond weg- en waterbouwkundige werken		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 9.851.461	
Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ 5.508.470</u>	
Boekwaarde per 31-12-2016		€ 4.342.991
Bij: Investeringen		<u>€ 13.064</u>
Subtotaal		€ 4.356.055
Af: Afschrijving 2017		<u>€ 537.000</u>
Totaal		<u>€ 3.819.055</u>

Rekening 2017

B13. MA Beschoeiing		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€ 38.768	
Af: Afschrijving tot en met 2016	<u>€ -</u>	

2 JAARREKENING

Boekwaarde per 31-12-2016	€	38.768
Bij: Investerings	€	<u>96.721</u>
Subtotaal	€	135.489
Af: Afschrijving 2017	€	<u>4.492</u>
Totaal	€	<u><u>130.997</u></u>

Rekening 2017

B14. MA Routes		
Aanschafwaarde per 31-12-2016	€	491.647
Af: Afschrijving tot en met 2016	€	<u>73.894</u>
Boekwaarde per 31-12-2016	€	417.753
Bij: Investerings	€	<u>274.673</u>
Subtotaal	€	692.427
Af: Afschrijving 2017	€	<u>49.165</u>
Totaal	€	<u><u>643.262</u></u>

Financiële vaste activa

Rekening 2017 Rekening 2016

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar	€	<u>24.200</u>	€	<u>27.300</u>
--	---	---------------	---	---------------

Vlottende activa

Vorderingen openbare lichamen

De vorderingen openbare lichamen bestaan uit de nog te ontvangen deelnemersbijdragen en af te dragen BTW en rekening couranten tussen de schappen.

Rekening 2017 Rekening 2016

Deelnemersbijdragen	€	232.000	€	426.500
Belastingdienst	€	154.500	€	92.000
Rekening couranten tussen de schappen	€	<u>35.800</u>	€	<u>7.800</u>
Totaal	€	<u><u>422.300</u></u>	€	<u><u>526.300</u></u>

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen debiteuren voor een bedrag € 136.300. Een bedrag van € 64.000 heeft betrekking op openstaande facturen, waarvan het onzeker is dat deze betaald zullen worden en is opgenomen in een voorziening dubieuze debiteuren.

Rekening 2017 Rekening 2016

Debiteuren	€	136.300	€	72.500
Voorziening debiteuren	€	<u>64.000</u>	€	-
Vorderingen op debiteuren	€	<u><u>72.300</u></u>	€	<u><u>72.500</u></u>

2 JAARREKENING

Overlopende activa

Overlopende activa bestaat met name uit nog te ontvangen bedragen terrein derden. Dit is in 2018 verrekend.

	Rekening 2017	Rekening 2016
Vooruitbetaalde bedragen	€ 1.500	€ 2.100
Nog te ontvangen bedragen	€ 100	€ 17.000
Totaal	<u>€ 1.600</u>	<u>€ 19.100</u>

Algemene reserve

Het resultaat over 2017 ten bedrage van € 73.300 is toegevoegd aan de algemene reserve. Daarmee komt het totaal op € 717.300. Dit vormt het direct beschikbare weerstandsvermogen van het Recreatieschap. In 2016 is een bestuursbesluit om de reserve ontwikkelplan komende jaren te verhogen met € 200.000 niet verwerkt in de jaarrekening. De vergelijkende cijfers over 2016 zijn aangepast om deze materiele fout te herstellen. Als gevolg hiervan is er een bedrag van € 200.000 verschoven van de algemene reserve naar de bestemmingsreserves. Dit heeft geen effect op het saldo van het eigen vermogen.

	Rekening 2017
Stand 31-12-2016	€ 690.000
Af: onttrekkingen naar bestemmingsreserves	€ 46.000
Subtotaal	<u>€ 644.000</u>
Bij: Resultaat boekjaar	<u>€ 73.300</u>
Stand 31-12-2017	<u>€ 717.300</u>

Bestemmingsreserves

	Rekening 2017	Rekening 2016
Reserve natuurontwikkeling fietspaden	€ 45.378	€ 45.378
Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	€ 642.883	€ 681.689
Herplantfonds Nedereindseplas	€ 14.386	€ 14.386
Reserve inrichting Laagraven	€ 148.398	€ 296.795
Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad	€ 37.539	€ 38.438
Reserve MVP rioolpomp	€ 5.310	€ 6.195
Reserve fietspad Nieuw Wulven	€ 63.990	€ 69.808
Calamiteiten fonds	€ 48.900	€ 100.000
Reserve speeleiland	€ 34.448	€ 41.337
Reserve ontwikkelplan Salmsteke	€ 105.522	€ 103.042
Reserve ontwikkelplan Oortjespad	€ 6.000	€ 9.000
Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	€ 635.949	€ 226.708
Reserve ontwikkelplan Ruigenhoek	€ 19.995	€ -
Reserve ontwikkelplan komende jaren	€ 209.356	€ 682.596

2 JAARREKENING

Reserve beeldbestek MVP	€ 10.000	€ -
Reserve boomveiligheid	€ 16.000	€ -
Strategische keuzes reserve	€ 20.000	€ -
Subsidies	<u>€ 2.930.715</u>	<u>€ 2.889.669</u>
Totaal	<u>€ 4.994.769</u>	<u>€ 5.205.041</u>

Reserve natuurontwikkeling

Betreft een reserve t.b.v. ontwikkeling van natuur langs fiets- en wandelpaden in het Noorderpark. Dit bedrag zal worden aangewend bij nadere inrichting van dit gebied. In 2017 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas

Ten behoeve van het inrichtingsplan 't Waal is een contract gesloten met een ontzander. Hierin is bepaald, dat de ontzander het gebied recreatief inricht. Tevens betaalt hij, ter dekking van in het verleden door het schap gedane investeringen en in het kader van afkoop van een 20-jarige beheer- en onderhoudsverplichting in totaal ruim € 944.100. In 2017 is aan onderhoud besteed € 40.400. Toevoeging aan de reserve in verband met rente is € 1.600.

Herplantfonds Nedereindse Plas

Dit bedrag is een aantal jaren geleden ontvangen, nadat op de Nedereindse Plas schade aan de beplantingen is aangericht. Van deze reserve vindt, na voltooiing van de sanering, herplant bij de plas plaats. In 2017 zijn er geen mutaties geweest.

Reserve inrichting Laagraven

De plas is in 2009 voltooid en in gebruik genomen door een ondernemer. Deze ondernemer neemt exploitatie van de plassen voor zijn rekening en draagt een jaarlijkse erfpacht af. In 10 jaren worden de uit de investeringen voortvloeiende afschrijvingen ten laste van de opgebouwde reserve gebracht. Deze is ontstaan uit verkoop van zand en klei uit de plas. Voor 2017 bedraagt dit bedrag € 148.400.

Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad

Donaties in de bus van het Oortjespad t.b.v. financiering nieuwe aansprekende objecten op de kinderboerderij Oortjespad. In de afgelopen jaren zijn een uitkijktoren en speeltoestellen hieruit gefinancierd. Vrij te besteden per eind 2017 is € 26.600. Er is in 2017 € 400 toegevoegd aan de reserve en er is € 1.300 onttrokken.

Reserve fietspad Nieuw Wulven

Door het bestuur is uit het opgebouwde bedrag voor nieuw beleid in 2009 € 116.300 beschikbaar gesteld voor volledige ontsluiting van het fietspad Nieuw Wulven. Aan dit bedrag wordt jaarlijks € 5.800 onttrokken ter egalisatie van de afschrijvingslasten van het fietspad.

Calamiteiten fonds

Een van de uitgangspunten van de 2^e budgetfinancieringscyclus was opbouw van een calamiteitenreserve. Daarbij werd afgesproken, dat een jaarlijks bedrag van € 25.000 als 'Onvoorzien' in de begroting werd opgevoerd t.b.v. opvang calamiteiten. Het maximum van de reserve is gesteld op € 100.000 eventueel verhoogd met de jaarlijkse prijsindex (voor 2015 en 2016

2 JAARREKENING

is nullijn gehanteerd). Uitgaven ten laste van deze post wordt gedaan op basis van besluiten van het dagelijks bestuur. In 2017 is, in verband met de tegenvallende resultaten strandbad de reserve aangesproken (€ 51.100).

Reserve speeleiland

Beschikbare reserve ten bate van innovatie waterspeeleiland. Het bedrag valt evenredig vrij met de afschrijving op investeringen, voor 2017 € 6.900.

Ontwikkelpannen

Uitrollen van diverse ontwikkelplannen goedgekeurd door het bestuur in 2015. Saldo beschikbaar voor aanwending is € 976.800. Voor zover bedragen aangewend zijn, staan deze genoemd onder de diverse ontwikkelplannen en vallen vrij gelijktijdig met de uit investeringen gegenereerde afschrijvingen.

Reserve beeldbestek Maarsseveense Plassen

Is een in 2017 gevormde reserve in verband met uit te voeren beeldbestek Maarsseveense Plassen.

Reserve boomveiligheid.

Reserve gevormd in 2017 in verband met uit te voeren onderzoek naar boomveiligheid.

Reserve strategische keuzes

Reserve gevormd in 2017 in verband met een nader onderzoek strategische keuzes.

Subsidies

Bij investeringen worden regelmatig subsidies verkregen. Deze worden ondergebracht in bestemmingsreserves en fungeren als dekkingsmiddelen voor de kapitaallasten. De aldus gevormde bestemmingsreserve valt evenredig vrij met de afschrijving van de investering waaraan ze gekoppeld is.

In 2017 is totaal € 322.700 toegevoegd aan de subsidies en voor een bedrag van € 281.700 vrijgevallen tegen afschrijvingslasten.

Voorziening egalisering onderhoudskosten

De voorziening is toegenomen met € 302.100 op basis van het plan groot onderhoud. Op korte termijn zal dit plan worden vervangen door het plan uit GeoVisia. Aanwending blijft achter bij het huidige plan groot onderhoud. Aanwending in 2017 is € 488.400. De Ultimo 2017 beschikbare voorziening is € 806.200. Tot voltooiing van GeoVisia wordt jaarlijks een plan voor aanwending opgesteld.

	Rekening 2017
Stand 31-12-2016	€ 992.500
Af: Aanwending van de voorziening	€ 488.400
Subtotaal	€ 504.100
Bij: Dotatie aan de voorziening	€ 302.100

2 JAARREKENING

Stand 31-12-2017 € 806.200

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Het eindsaldo is € 2.549.800. Over het jaar is € 82.600 aan rente betaald en € 285.500 afgelost. Leningen zijn allen rentevast en komen niet in aanmerking voor vervroegde aflossing.

	Rekening 2017
Stand 31-12-2016	€ 1.835.327
Af: Aflossingen in 2017	<u>€ 285.546</u>
Subtotaal	€ 1.549.781
Bij: nieuwe leningen	<u>€ 1.000.000</u>
Stand 31-12-2017	<u>€ 2.549.781</u>

Waarborgsommen

	Rekening 2017	Rekening 2016
Ontvangen waarborgsommen per 31-12-2016	€ 12.100	€ 4.100
Toename	<u>€ 27.100</u>	<u>€ 31.100</u>
Subtotaal	€ 39.200	€ 35.200
Afname	<u>€ 37.400</u>	<u>€ 23.100</u>
Totaal	<u>€ 1.800</u>	<u>€ 12.100</u>

Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

	Rekening 2017
Stand 31-12-2016	€ 8.400
Af: aflossingen in 2017	<u>€ 1.700</u>
Stand 31-12-2017	<u>€ 6.700</u>

Overige schulden

	Rekening 2017	Rekening 2016
Schulden aan openbare lichamen	€ 35.600	€ -
Rekeningen courant met schappen	€ 264.700	€ 42.000
Overige schulden	<u>€ 380.400</u>	<u>€ 410.000</u>
	<u>€ 680.700</u>	<u>€ 452.000</u>

2 JAARREKENING

Overlopende passiva

Overlopende passiva bestaat uit vooruitontvangen subsidie in verband met aanleg wandelroutes, nog te betalen accountantskosten (stelpost) en nog te betalen rente over leningen.

	Rekening 2017	Rekening 2016
Nog te betalen bedragen	€ 168.100	€ 100.200
Vooruitontvangen bedragen	€ 24.600	€ 14.000
Vooruitontvangen subsidies	<u>€ 195.000</u>	<u>€ 472.800</u>
Totaal	<u>€ 387.700</u>	<u>€ 587.000</u>

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen, zoals het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag afhankelijk van de omvang van de organisatie dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor SGL was dat voor 2017 € 250.000. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. De drempel is echter nooit lager dan € 250.000.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2017 is geweest:

SCHATKISTBANKIEREN	Q1	Q2	Q3	Q4
1. Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
2. Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist	778.418	298.016	214.139	183.459
3a=1>2 Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	35.861	66.541
3b=2>1 Overschrijding van het drempelbedrag	528.418	48.016	-	-

2 JAARREKENING

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Noorderpark (Ruigenhoek)

Van Staatsbosbeheer is in het gebied Noorderpark (Ruigenhoek) een perceel in erfpacht verkregen van in totaal bijna 68,5 ha. Het erfpachtcontract heeft een looptijd tot 31-12-2070. Het recreatieschap betaald geen canon, maar heeft de verplichting om te zorgen voor een goede staat van onderhoud.

Fietspaden

Van Staatsbosbeheer zijn in het bos Nieuw Wulven te Houten en in het Gagelbos te Utrecht gronden in erfpacht verkregen voor de realisatie van recreatieve fietspaden. De zelfde situatie doet zich voor in het Parkbos en in het Wielrevelt te Haarzuilens, waar van Natuurmonumenten eveneens gronden in erfpacht zijn verkregen voor het realiseren van recreatieve fietspaden. Conform de erfpachtovereenkomsten, waarvoor geen erfpacht is verschuldigd, is het schap verplicht deze fietspaden in goede staat van onderhoud te houden.

De Leijen

Het recreatieschap heeft sinds 1999 een huurovereenkomst met het Utrechts Landschap voor het recreatieterrein de Leijen. Deze huurovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. Jaarlijkse huur ca. € 2.000. Van een particulier wordt in ieder geval tot 1 januari 2019 de toegangsweg naar de Leijen gehuurd voor € 125,00 per jaar. Dit contract wordt, behoudens opzegging, per keer voor 10 jaar verlengd.

Beeldbestekken onderhoud

Voor onderhoud van de terreinen Heulse Waard, 't Waal, Strijkviertel, Ruigenhoek, Strijkviertel, Honswijkerplas en Grutto zijn driejarige beeldbestekken afgesloten. De contractwaarde voor 2018 tot en met 2021 bedraagt € 522.000. Voor onderhoud van de fietspaden is een driejarig beeldbestek afgesloten voor de periode 2018-2021. De contractwaarde bedraagt € 146.300.

2 JAARREKENING

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Transparantieregeling (Doorschuij BTW)

Het Recreatieschap werkt met het BTW-Compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het schap worden doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in deze rekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord. Met uitzondering van de posten 7. Rente en afschrijvingen en 19. Voorzieningen. De verkoop van toegangskaartjes Strandbad Maarsseveense Plassen en onderhoud terreinen derden zijn ondernemersactiviteiten en daarom vindt over dat deel van de lasten en baten aangifte omzetbelasting plaats.

De hierop betrekking hebbende bedragen zijn netto weergegeven. Het totaal van de doorschuij BTW die in de exploitatie is verdisconteerd, wordt apart verantwoord als onderdeel van de deelnemersbijdragen. De transparantieregeling is van toepassing op formele deelnemers van het schap.

1+3+5. Salarissen, personeelskosten, diensten van derden, doorbelaste personeelskosten, doorbelaste apparaatskosten, inhuur van personeel van derden

De personeelskosten bestaan uit doorbelaste uren van RMN aan het Recreatieschap. In 2017 zijn meer uren geschreven dan geraamd in verband met de uitvoering van de projecten uit het Ontwikkelplan. In verband met het beheer en onderhoud van het terrein Cattenbroek (verrekend met de gemeente Woerden) en de inzet van personeel bij de Maarsseveense Plassen is er een overschrijding van inhuur derden.

7. Rente en afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn hoger dan begroot, doordat kosten in 2017 achteraf gekwalificeerd zijn als investeringen.

9. Huren en pachten

De stijging van de kosten voor huren en pachten ten opzicht van de begroting 2017 heeft vooral betrekking op de kosten voor de hondenuitlaatplaatsen. Deze kosten worden doorbelast aan Staatsbosbeheer en Utrechts Landschap.

11. Bestuurs- en apparaatskosten

De bestuurs- en apparaatskosten vallen hoger uit dan de begroting doordat de accountantskosten hoger zijn uitgevallen.

17. Onderhoud en vuilafvoer

De onderhoudskosten bij de terreinen Oortjespad (€ 20.000), 't Waal (€ 28.000), algemeen (€ 20.000) en paden (€ 39.000) zijn lager dan begroot. Bij de Maarsseveense Plassen (€ 33.000) en Nedereindse Plas (€ 20.000) is de begroting daarentegen overschreden, vanwege de essentaksterfte.

19. Voorziening groot onderhoud

De dotatie aan de voorziening voor groot onderhoud wordt jaarlijks volgens begroting gedaan.

2 JAARREKENING

21. Publiciteits- en andere kosten

Er is een voorziening debiteuren getroffen in verband met onzekere opbrengsten voor een bedrag van € 64.000. Voor het pontje Grecht is een subsidie betaald.

23. Nagekomen lasten

Er zijn verschillende betalingen gedaan, die betrekking hadden op voorgaand boekjaar, waaronder subsidie pontje Grecht en waterschapsbelasting.

2. Opbrengsten van eigendommen

De opbrengsten van evenementen zijn € 37.000 hoger dan geraamd. De erfpachtopbrengsten zijn € 4.000 hoger dan geraamd.

8. Overige baten

Extra opbrengsten zijn gerealiseerd door een subsidie voor het Wandelrouten netwerk B en C van € 271.200 en een subsidie voor Laagraven van € 14.000. Ook is een subsidie van € 14.000 ontvangen voor het onderhoud van de parkeerplaats Oortjespad. Het overige betreft diverse schadevergoedingen (€ 16.000).

10. Nagekomen baten

De nagekomen baten hebben betrekking op evenementen in het voorgaande boekjaar (€ 8.000), opbrengsten van diverse pachters (€ 11.000) en Free rider (€ 5.000).

Mutaties reserves

De vrijval van subsidies is lager dan begroot, door het achterblijven van de uitgaven in het ontwikkelplan en de Wandelrouten netwerken B en C.

Staat van incidentele baten en lasten

LASTEN	REKENING 2017
Personeel van derden (5)	
Automatisering cloudoplossing Entrada	18.000
Advisering Ruigenhoek	30.000
Onderhoud (17)	
Maarsseveense Plassen Essentaksterfte	50.000
Overige lasten (21)	
Voorziening debiteur	64.000
Nagekomen lasten (23)	
Diversen	13.000
Totaal	175.000

BATEN	REKENING 2017
Opbrengst van eigendommen (2)	
Evenementen terreinen derden	26.000
Evenementen eigen terreinen	16.000
Overige baten (8)	
Beheer en onderhoud terreinen derden	45.000

2 JAARREKENING

BATEN	REKENING 2017
Subsidies wandelroutes en Laagraven	285.000
Nagekomen baten (10)	
Evenementen, free rider, pachters	25.000
Totaal	397.000

Analyse begrotingsafwijkingen

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2017 NA WIJZIGING	REKENING 2017	BEGROTINGS AFWIJKING
01. Doorbelaste personeelskosten	1.446.100	1.562.700	116.600
03. Doorbelaste apparaatskosten	270.500	314.300	43.800
05. Inhuur personeel van derden	196.100	244.500	48.400
07. Rente en afschrijvingen	1.024.300	1.035.700	11.400
09. Huur en lease	15.000	29.700	14.700
11. Bestuurs- en apparaatskosten	109.500	120.000	10.500
13. Belastingen en verzekeringen	50.600	47.000	-3.600
15. Energie- en waterkosten	48.300	51.900	3.600
17. Onderhoud	971.700	916.400	-55.300
19. Voorziening groot onderhoud	302.100	302.100	-
21. Publiciteit en overige kosten	12.100	84.100	72.000
23. Nagekomen lasten	-	13.300	13.300
02. Opbrengsten van eigendommen	850.900	892.300	41.400
06. Rente	3.400	1.600	-1.800
08. Overige baten	346.600	693.200	346.600
10. Nagekomen baten	0	25.800	25.800
12. Dekkingsmiddelen	2.894.800	2.925.800	31.000
Mutatie reserve	550.600	256.300	294.300

2 JAARREKENING

Analyse begrotingsrechtmatigheid

BEGROTINGSAFWIJKING	CONCLUSIE: ONRECHTMATIG MAAR TELT NIET MEE VOOR HET OORDEEL	CONCLUSIE: ONRECHTMATIG EN TELT MEE VOOR HET OORDEEL	MOTIVERING VAN DE CONCLUSIE
01. Doorbelaste personeelskosten	116.600		Levering uren valt onder de GR van Recreatie Midden Nederland, gevolg van goedgekeurd ontwikkelplan
03. Doorbelaste apparaatskosten	43.800		Belasting vanuit RMN is op basis van begroting. Grondslag is de GR.
05. Inhuur personeel derden	48.400		Extra inhuur is gedekt uit de opbrengst uit strandbad en terreinen derden
07. Rente en afschrijvingen	11.400		Kosten zijn achteraf gekwalificeerd als investeringen
09. Huren en pachten	14.700		Betreft met name hoger kosten voor de hondenuitlaatplaatsen
11. Bestuurs- en apparaatskosten	10.500		Heeft betrekking op de hogere accountantskosten
15. Energie- en waterkosten	3.600		Hogere kosten voor gas en elektra
21. Publiciteit en overige kosten	72.000		Beeld inzake vordering golfbaan is tegen het einde van het jaar ontstaan.
23. Nagekomen lasten	13.300		Hogere kosten voor pontje Grecht en waterschapsbelasting

WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het schap van toepassing zijnde regelgeving: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor het schap is € 181.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12

2 JAARREKENING

kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft geen eigen personeel in dienst en heeft dus geen topfunctionarissen. Het Recreatieschap is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland, die de uitvoeringsorganisatie van de recreatieschappen is. De diensten worden afgenomen van de eigen uitvoeringsorganisatie (verplichte winkelnering). Bij RMN was in 2017 sprake van één topfunctionaris. Het belang van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden was in 2017 37,9%. Onderstaand zijn de WNT gegeven van de topfunctionaris bij RMN opgenomen.

Bezoldiging topfunctionarissen

BEDRAGEN X € 1	A.M. ROESSEN
Functie	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,30
Gewezen topfunctionaris	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking	Nee
Individueel WNT-maximum	54.900
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	43.600
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Subtotaal	43.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	43.600
Verplichte motivering indien overschrijding	Nvt.
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,30
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	43.600
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totale bezoldiging 2016	43.600

LEDEN EN PLAATSVERVANGENDE LEDEN EN SECRETARIS VAN HET BESTUUR RECREATIESCHAP STICHTSE GROENLANDEN

Het hoogste uitvoeringsorgaan van het schap is het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur is gekozen uit de leden van het algemeen bestuur. Het individueel WNT maximum van de voorzitter bedraagt € 27.150, voor de overige leden bedraagt dit maximum € 18.100. Evenals in 2016 is er in 2017 geen dienstverband tussen de leden en de plaatsvervangende leden en het Recreatieschap. De op de volgende pagina genoemde personen zijn in 2017 lid of plaatsvervangend lid van het bestuur geweest. Aan deze lijst is toegevoegd de secretaris van het bestuur.

De bestuursleden hebben geen beloning (brutosalaris), belastbare onkostenvergoeding, dan wel een beloning "betaalbaar op termijn" ontvangen.

2 JAARREKENING

DEELNEMER	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Gemeente Houten	Dhr. H.J.C. Geerdes	Voorzitter DB en AB	Heel 2017
Gemeente Houten	Mw. J.C.W van Doorn-van Bijlevelt	Lid AB	Heel 2017
Gemeente De Bilt	Mw. M.C.T. Bakker-Smit	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente De Bilt	Dhr. A.J. Ditewig	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Lopik	Dhr. J.P. Lokker	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Lopik	Dhr. G.J. Spelt	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Nieuwegein	Dhr. J.A.N. Gadella	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Nieuwegein	Dhr. M.C. Stekelenburg	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. L.J. van Dort	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. H. Veneklaas	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Utrecht	Dhr. K. Geldof	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Utrecht	Mw. L. van Hooijdonk	Lid AB	Heel 2017
Gemeente Woerden	Mw. M.H. Stolk	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente Woerden	Mw. Y. Koster	Lid AB	Heel 2017
Gemeente IJsselstein	Dhr. J.H. Lapee	Lid DB en AB	Heel 2017
Gemeente IJsselstein	Dhr. M. Rademaker	Lid AB	Heel 2017
Provincie Utrecht	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw	Lid DB en AB	Heel 2017
Provincie Utrecht	Mw. A. Dercksen	Lid AB	Heel 2017

WNT overzicht over 2016:

DEELNEMER	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Gemeente Houten	Dhr. H.J.C. Geerdes	Voorzitter DB en AB	Heel 2016
Gemeente Houten	Mw. M.C.T. Bakker-Smit	Vice-voorzitter DB en AB	Heel 2016
Gemeente Nieuwegein	Dhr. J.A.N. Gadella	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. L.J. van Dort	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente Utrecht	Dhr. K. Geldof	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente Woerden	Mw. M.H. Stolk	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente Lopik	Mw. R.G. Westerlaken	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente IJsselstein	Dhr. Veldhuijsen	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente Utrecht	Mw. A.M.A. Pennarts-Pouw	Lid DB en AB	Heel 2016
Gemeente De Bilt	Dhr. A.J. Ditewig	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Houten	Mw. J.C.W. van Doorn-Bijlevelt	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Lopik	Dhr. G.J. Spelt	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Nieuwegein	dhr. M.C. Stekelenburg	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. H. Veneklaas	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Utrecht	Mw. L. van Hooijdonk	Lid AB	Heel 2016
Gemeente Woerden	Mw. Y. Koster	Lid AB	Heel 2016

2 JAARREKENING

DEELNEMER	BESTUURDER	FUNCTIE	PERIODE
Provincie IJsselstein	Dhr. J.H. Lappee	Lid AB	Heel 2016
Provincie Utrecht	Mw. A. Dercksen	Lid AB	Heel 2016
Gemeente De Bilt	Mw. A.E. Brommersma	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente De Bilt	Mw. V. Smit	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Houten	Mw. M van Liere	Plv. lid AB	heel 2016
Gemeente Houten	Mw. H.S. de Groot	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Lopik	Dhr. J.C.R van Everdingen	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Nieuwegein	Dhr. P.W.M Snoeren	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Nieuwegein	Dhr. Adriani	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Stichtse Vecht	Dhr. P.F de Groene	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Stichtse Vecht	Mw. G.J.A.N Rijsterborgh-plomp	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Utrecht	Dhr. P. Jansen	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Woerden	Dhr. M.J. Schreurs	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente Woerden	Dhr. V.J.H. Molkenboer	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente IJsselstein	Dhr. V.G.M. van den berg	Plv. lid AB	Heel 2016
Gemeente IJsselstein	Dhr. J.J. Pel	Plv. lid AB	Heel 2016

BIJLAGEN

Bijlagen

BIJLAGE 1: STAAT VAN GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN

No.	Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2016	Vermeerderingen 2017	Vermindering en 2017	Desinvesteringen 2017	Aanschafwaarde 31-12-2017	Afschrijvingen t/m 31-12-2016	Afschrijvingen 2017	Afschr. Desinv. 2017	Totaal afschrijvingen t/m 2017	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2017
	Investerings met een economisch nut	5.697.495	701.812	-	7.713	6.391.594	2.820.625	268.642	7.713	3.081.554	2.876.870	3.310.040
B1.	Grond water	531.789	-	-	-	531.789	-	-	-	-	531.789	531.789
B2.	Bouwkundige werken	2.245.852	443.306	-	-	2.689.158	939.774	121.877	-	1.061.651	1.306.078	1.627.507
B3.	Bedrijfsgebouwen	1.092.854	169.556	-	7.713	1.254.697	629.660	48.312	7.713	670.259	463.194	584.438
B4.	Machines, apparaten en installaties	407.055	-	-	-	407.055	252.483	26.227	-	278.710	154.572	128.345
B5.	Woonruimtes	10.543	-	-	-	10.543	10.543	-	-	10.543	-	-
B6.	Vervoermiddelen	110.676	-	-	-	110.676	79.045	6.844	-	85.889	31.631	24.787
B7.	Overige vaste activa	1.298.726	88.950	-	-	1.387.676	909.119	65.382	-	974.502	389.607	413.174
	Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	11.614.042	384.458	-	-	11.998.501	5.701.158	590.657	-	6.291.814	5.912.884	5.706.686
B11	Grond en water	1.232.165	-	-	-	1.232.165	118.794	-	-	118.794	1.113.371	1.113.371
B12	Bouwkundige werken	9.851.461	13.064	-	-	9.864.525	5.508.470	537.000	-	6.045.470	4.342.991	3.819.055
B13	Beschoeiing	38.768	96.721	-	-	135.489	-	4.492	-	4.492	38.768	130.997
B14	Routes	491.648	274.673	-	-	766.321	73.894	49.165	-	123.058	417.754	643.263
	Immateriële vaste activa	413.180	119.864	-	-	533.044	82.868	92.841	-	175.709	330.312	357.335
A	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	413.180	119.864	-	-	533.044	82.868	92.841	-	175.709	330.312	357.335
	Generaal Totaal	17.724.717	1.206.134	-	7.713	18.923.139	8.604.650	952.140	7.713	9.549.077	9.120.067	9.374.062

BIJLAGEN

BIJLAGE 2: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Naam reserve en/of voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar 31-12-2016	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente	Overige vermeerderingen	Verminderen (beschikking over en bijdragen uit) reserves en/of voorzieningen	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31-12-2017
H.	<i>Eigen vermogen</i>	5.895.000	-	917.348	1.100.321	5.712.027
1	Algemene reserve	689.959	-		46.000	643.959
	Gerealiseerd resultaat			73.300		73.300
I.	<i>Bestemmingsreserves</i>	5.205.041	-	844.048	1.054.321	4.994.768
	Totaal reserves	2.315.372	-	521.299	772.617	2.064.054
1	Reserve natuurontwikkeling fietspaden	45.378	-	-	-	45.378
2	Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	681.689	-	1.636	40.442	642.883
3	Herplantfonds Nedereindseplas	14.386	-	-	-	14.386
4	Reserve inrichting Laagraven	296.795	-	-	148.397	148.398
5	Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad	38.438	-	423	1.322	37.539
6	Reserve MVP rioolpomp	6.195	-	-	885	5.310
7	Reserve fietspad Nieuw Wulven	69.808	-	-	5.817	63.991
8	Calamiteiten fonds	100.000	-	-	51.100	48.900
9	Reserve speeleiland	41.337	-	-	6.890	34.447
10	Reserve ontwikkelplan Salmsteke	103.042	-	36.188	33.708	105.522
11	Reserve ontwikkelplan Oortjespad	9.000	-	-	3.000	6.000
12	Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	226.708	-	412.058	2.817	635.949
13	Reserve ontwikkelplan Ruigenhoek	-	-	24.994	4.999	19.995
14	Reserve ontwikkelplan komende jaren	682.596	-		473.240	209.356
15	Reserve beeldbestek MVP	-	-	10.000	-	10.000
16	Reserve boomveiligheid	-	-	16.000	-	16.000
17	Strategische keuzes reserve	-	-	20.000	-	20.000
	Totaal subsidies	2.889.669	-	322.749	281.704	2.930.715
I.	<i>Voorzieningen</i>	992.508	-	302.100	488.364	806.244
1	Voorziening groot onderhoud	992.508	-	302.100	488.364	806.244
	Totaal generaal reserves en voorzieningen	6.887.508	-	1.219.448	1.588.685	6.518.271

BIJLAGEN

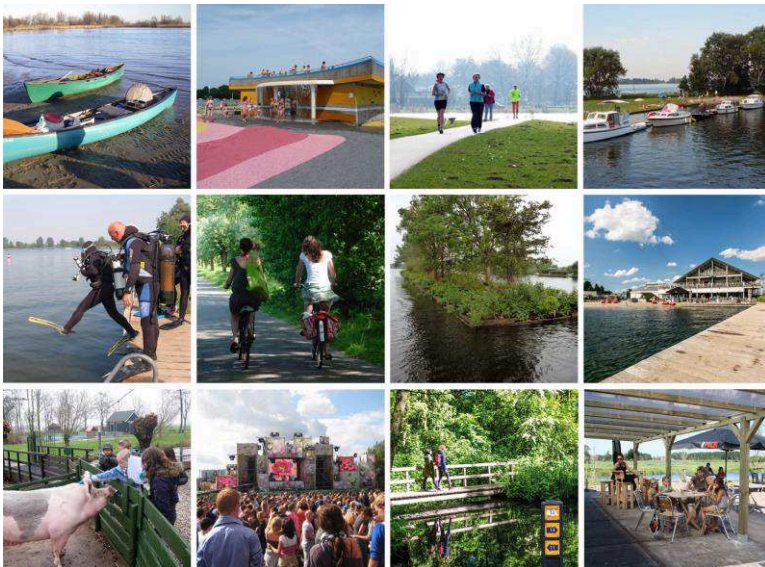
BIJLAGE 3: STAAT VAN ONDERHANDSE LENINGEN VAN BINNENLANDSE BANKEN EN OVERIGE FINANCIËLE INSTELLINGEN

	Naam van de geldgever	Jaar van afsluiten	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot	Datum van besluit van bestuur	Leningno. bank	Jaar van de (laatste) aflossing en datum	Rente per centage	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot per 31/12/2016	Nieuw aangegane leningen	Bedrag van de rente of het rente bestanddeel	Aflossing of het aflossings bestand deel	Restant bedrag van de geld lening of het voorschot per 31/12/2017
	1		2	3	4	6	7	8	9	10	11	12
1	BNG	1994	113.445	27-06-1994	82818	01-07-2019	4,99	13.643	-	568	4.538	9.105
4	BNG	1997	90.756	01-03-1997	86432	25-03-2017	6,25	4.538	-	66	4.538	-
5	BNG	1997	363.024	04-12-1997	87414	10-12-2017	5,85	18.151	-	1.000	18.151	-
6	BNG	1998	245.041	12-03-1998	87920	16-03-2018	5,50	24.504	-	814	12.252	12.252
7	BNG	1998	499.158	29-10-1998	89070	15-12-2018	4,70	49.916	-	2.294	24.958	24.958
8	BNG	1999	226.890	10-12-1998	89329	06-01-2019	4,62	34.033	-	1.056	11.345	22.689
9	BNG	2000	635.292	14-10-1999	90863	04-02-2021	5,90	127.058	-	5.794	31.765	95.293
10	BNG	2002	720.000	14-02-2002	94307	18-02-2022	5,24	216.000	-	9.678	36.000	180.000
11	BNG	2002	380.000	18-10-2002	96202	18-12-2017	4,65	25.333	-	1.135	25.333	-
13	BNG	2003	1.000.000	19-12-2003	98612	19-12-2023	4,54	350.000	-	15.821	50.000	300.000
14	BNG	2004	400.000	22-12-2004	99894	22-12-2019	4	80.000	-	3.176	26.667	53.333
16	BNG	2013	1.000.000	15-2-2013	40108181	15-02-2038	3,35	880.000	-	28.196	40.000	840.000
17	BNG	2017	1.000.000	24-1-2017	40111028	24-01-2037	1,3	-	1.000.000	13.000	-	1.000.000
	Sub totaal		6.673.606					1.823.177	1.000.000	82.598	285.546	2.537.631
	Garantstelling		12.150					12.150	-			12.150
	Totaal		6.685.756					1.835.327	1.000.000	82.598	285.546	2.549.781

PROGRAMMABEGROTING 2019

RECREATIESCHAP STICHTSE GROENLANDEN

De deelnemers van Stichtse Groenlanden zijn 9 gemeenten: De Bilt, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden, IJsselstein en De Ronde Venen, alsmede de Provincie Utrecht. Deze partijen werken met veel energie samen om de inwoners van het gebied buiten recreatie binnen handbereik te brengen en te houden.

Inhoud

Voorwoord	1
1 Programmaplan	3
2 Paragrafen	13
3 Financiële positie	26
4 Exploitatie	31
5 Meerjarenraming exploitatie 2018-2022	35
6 Bijlagen	37

Voorwoord

PROGRAMMABEGROTING 2019

Voor u ligt de programmabegroting van Recreatieschap Stichtse Groenlanden voor 2019. Deze begroting bestaat uit een programmaplan en de financiële positie van het schap.

2019 is het eerste jaar van de nieuwe budgetperiode 2019-2022. Het is tevens het eerste begrotingsjaar waarin het gebied van de Vinkeveens Plassen is opgenomen.

In de budgetperiode 2019-2022 werken we verder aan de projecten die voortkomen uit het Ontwikkelplan Stichtse Groenlanden en in het Toekomstplan Vinkeveense Plassen. De komende budgetperiode zetten we ons in op duurzaam beheer, onderhoud en doorontwikkeling van onze recreatievoorzieningen in de regio met oog voor natuur en landschap.

Het recreatieschap zorgt voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. Dit vraagt om structurele inzet om de inrichting van de bestaande recreatieterreinen te verbeteren, voorzieningen toe te voegen en bekendheid te vergroten op een manier die past in het landschap van regio Utrecht.

Zo blijft de regio Utrecht een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren.

ONTWIKKELINGEN

In de begroting geven we aan welke ontwikkelingen er in 2019 op het recreatieschap afkomen en hoe deze financieel worden vertaald. Uitgangspunt is dat er een structureel sluitende programmabegroting 2019-2022 wordt opgesteld. Dit is ook een vereiste in het kader van het financieel toezicht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

In 2018 is de gemeente De Ronde Venen toegetreten tot het recreatieschap. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt gescheiden in 2 delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht. Dit betekent dat er twee programma's in de begroting zullen zijn, twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen in de jaarrekening van het schap verantwoording wordt afgelegd. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De "oude" deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied en De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018. Na uitvoering van het nog op te stellen programma Vinkeveense Plassen, waarin maatregelen worden uitgevoerd die het wegvallen van de Amsterdamse bijdrage na 2023 moeten compenseren, wordt deze afspraak over de inrichting van debegroting heroverwogen. Indien alle deelnemers daarmee instemmen, zullen de verschillende programma's worden samengevoegd. Zo niet, dan wordt de huidige afspraak gecontinueerd.

Het bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft in 2017 het traject 'Strategische Keuzes' doorlopen om te komen tot een evenwichtige begroting. Het bestuur heeft daarbij uitgangspunten geformuleerd voor de nieuwe budgetperiode, die in 2019 start en loopt tot en met 2022. Omdat de begroting 2018 een structureel meerjarig tekort liet zien van € 259.900 (Programma A) heeft het

VOORWOORD

dagelijks bestuur een stevig traject doorlopen hoe dit tekort op te lossen en tegelijkertijd meer toekomstbestendig te worden. Het bestuur acht voor Programma A een verhoging van de deelnemersbijdrage van 20% nodig. Hiervan is 10% noodzakelijk om het tekort op te lossen. Daarnaast is 10% is nodig om structureel middelen ter beschikking te hebben om de projecten uit het Ontwikkelplan 2015-2018 voort te kunnen zetten, in 2019 een herijking van het Ontwikkelplan met bijbehorend investeringsprogramma op te stellen en om tijdelijke extra externe capaciteit in te kunnen zetten om projecten uit te kunnen voeren. De inzet van de tweede 10% is als volgt voorzien: 5% (€ 125.400) dotatie aan de Ontwikkelreserve en 5% (€ 125.400) inhuur tijdelijke capaciteit. Ten behoeve van het investeringsprogramma is in de begroting in 2019 € 650.000 opgenomen voor aanpassing van de parkeerplaatsen bij de recreatieterreinen om te voldoen aan het huidige “intensieve” gebruik. In de jaren 2020, 2021 en 2022 is in de meerjarenbegroting een investering opgenomen van respectievelijk € 750.000, € 250.000 en € 750.000. Concrete invulling hiervan wordt in 2019 uitgewerkt met de herijking van het Ontwikkelplan en het bijbehorende investeringsprogramma.

LEESWIJZER

Het eerste hoofdstuk bevat het programmaplan 2019. Hierin staat een beschrijving van de ambities van het recreatieschap, de uitgangspunten van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen per programma. Hoofdstuk twee bevat de paragrafen, die nader ingaan op risico's en weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering. Het derde hoofdstuk geeft een beeld van de financiële positie van het recreatieschap. Hoofdstuk vier bevat de exploitatiecijfers voor 2019 en een toelichting op de ontwikkeling van deze cijfers. Tenslotte wordt in hoofdstuk vijf een beeld geschetst van de meerjarige ontwikkeling van de exploitatie.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 11 april 2018 en vastgesteld door het algemeen bestuur op 5 juli 2018.

.....
Dhr. H.J.C. Geerdes

Voorzitter

.....
Mw. S. Stolwijk

Secretaris

1 PROGRAMMAPLAN

1 Programmaplan

De programmabegroting bestaat uit twee beleidsprogramma's:

- Programma A: het gebied van Stichtse Groenlanden van voor 1 januari 2018
- Programma B: het gebied van de Vinkeveense Plassen

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft de volgende ambitie:

Het bevorderen van de belangen van de openluchtrecreatie binnen het werkgebied, door te zorgen voor de aanwezigheid van een breed scala van openbare recreatiemogelijkheden met een lage toegangsdrempel, alsmede het zorgdragen voor de instandhouding van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit van het gebied voor de recreatie bepalen.

Uitgangspunten budgetperiode 2019-2022:

1. Het reguliere beheer vindt sober en doelmatig plaats op basis van het principe van schoon, heel en veilig, en (voor zover te meten) op niveau van een rapportcijfer 6.
2. De dotatie groot onderhoud vindt plaats op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde methode
3. De aan Recreatie Midden-Nederland af te dragen personeelslasten ontwikkelen zich conform cao-provincies.
4. De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform CBS.
5. De verdeelsleutel voor de deelnemersbijdragen volgen uit de Bijdrageregeling:
 - a. De deelnemersbijdragen voor programma A worden verdeeld op basis van 30,9% voor de provincie Utrecht, 34,2% voor de gemeente Utrecht en 34,9% voor de overige deelnemende gemeenten. Het deel van de deelnemende gemeenten wordt verdeeld op basis van het inwoneraantal van het begrotingsjaar.
 - b. De deelnemersbijdrage voor programma B is als volgt opgebouwd: de provincie Utrecht betaalt jaarlijks een deelnemersbijdrage van € 427.300 (+ € 230.000 voor de jaren 2018-2032 voor de uitvoering van de tweede fase van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen). Tot 2024 betaalt de gemeente Amsterdam jaarlijks € 232.600. Het resterende bedrag dat nodig is om tot een kostendekkende bijdrage voor het werkgebied Vinkeveense Plassen te komen, komt voor rekening van de gemeente De Ronde Venen.
6. De eigen inkomsten worden geïndexeerd conform CBS.
7. Als basis voor inkomsten uit bezoek aan het strandbad Maarsseveen wordt uitgegaan van 80.000 betalende bezoekers (programma A).

De uitgangspunten voor de budgetperiode worden gespecificeerd in uitgangspunten voor de programmabegroting.

1 PROGRAMMAPLAN

Uitgangspunten programmabegroting 2019:

1. In overeenstemming met de uitgangspunten voor de budgetperiode 2019-2022 (zie punt 3, 4 en 6 hierboven) is een verhoging van de deelnemersbijdrage van 1,9% nodig om de loon- en prijsontwikkelingen te blijven volgen:
 - a. Het te hanteren prijsindexcijfer bedraagt, op basis van de cijfers 2017 en de verwachtingen 2018, voor 2019 1%. Ook in de meerjarenraming wordt met deze 1% prijsindex gerekend;
 - b. Ook voor de ontwikkeling van de eigen inkomsten (tarieven voor ontheffingen, gebruik terreinen e.d.) zal een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2018 worden aangehouden;
 - c. In de Kadernota 2019 van Recreatie Midden-Nederland is rekening gehouden met een verhoging van de deelnemersbijdrage aan de bedrijfsvoeringsorganisatie van 3,1% ten opzichte van 2018.
2. De deelnemersbijdrage van programma A wordt als volgt verhoogt (zie ook bijlage):
 - a. Programma A is in 2018 onder preventief toezicht gesteld door het ministerie van BZK. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Om de begroting van programma A structureel in evenwicht te brengen is een verhoging van 10% (inclusief 1,9% loon- en prijsstijgingen) onvermijdelijk.
 - b. Tijdens het traject 'Strategische Keuzes' is voorgesteld om de deelnemersbijdrage met een tweede 10% te verhogen om de benodigde vernieuwing van de recreatievoorzieningen voort te kunnen zetten.
3. Per 1 januari 2018 is het recreatieschap middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) één van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Het bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt in 2019 ten hoogste € 129.200 (voor programma A) en € 32.500 (voor programma B).
4. Inschatting is dat de evenementenmarkt in 2019 ongeveer gelijk blijft aan voorgaande jaren. Daarom ramen we bij programma A net als voorgaande jaren in de begroting 2019 € 90.000 inkomsten uit evenementen.

Hierna worden de belangrijkste ontwikkelingen per programma geschetst:

PROGRAMMA A: GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VOOR 2018

Wat willen we bereiken?

Een belangrijke ontwikkeling is de groei van de regio. Het aantal inwoners in het werkgebied van Stichtse Groenlanden stijgt tussen nu en 2040 met ca. 17% oftewel zo'n 120.000 inwoners.

Om die recreatieve druk op te kunnen vangen wil het recreatieschap Stichtse Groenlanden niet het aantal hectare recreatieterrein vergroten, maar de terreinen beter benutten door meer verschillende bezoekers jaarrond te trekken.

In de regio is er een grote diversiteit aan inwoners met verschillende leefstijlen. Uit het leefstijlonderzoek van de Provincie Utrecht blijkt dat er op dit moment een discrepantie bestaat tussen vraag en aanbod binnen de Utrechtse recreatiegebieden en -voorzieningen. Er is sprake van een "mismatch" ofwel onbenutte potentie (niet alle leefstijlen worden bediend). De recreatiegebieden en -voorzieningen spreken vooral de doelgroep gezinnen (geel) aan. De sportieve inwoners (paars) en de

1 PROGRAMMAPLAN

inwoners met behoefte aan ontspanning (lime) en luxe (blauw) worden in mindere mate bediend. In de recreatiegebieden is de gewenste diversiteit nog onvoldoende aanwezig. Het bestuur wil zich inspannen om de bestaande voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de verschillende leefstijlen, rekening houdend met natuur en landschap.

Voor de huidige budgetperiode 2015-2018 was een Ontwikkelplan 2015-2018 opgesteld. Het Ontwikkelplan is een strategisch plan met investeringsprogramma (€ 855.000) voor de voorzieningen van het recreatieschap: de recreatiegebieden en de routenetwerken. De realisatie van het Ontwikkelplan verloopt niet zoals beoogd: inkomsten blijken moeilijk te realiseren en gebiedsprocessen, participatietrajecten en planologische trajecten vergen aanzienlijk meer tijd en aandacht dan geraamd.

Herijking Ontwikkelplan en investeringen budgetperiode 2019-2022

10% van de verhoging wordt ingezet voor de projecten uit het herijkte Ontwikkelplan (d.m.v. een jaarlijkse dotatie aan Ontwikkelreserve van € 125.000) en de extra capaciteit die nodig is om de projecten uit te voeren (jaarlijks € 125.000). In 2019 wordt een programmamanager aangetrokken om het Ontwikkelplan te herijken en een investeringsprogramma op te stellen. In de herijking wordt bepaald hoeveel en welke projecten kunnen worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van de projecten moet tijdelijke capaciteit worden ingehuurd.

Prioriteit is dat er in 2019 een plan, als onderdeel van het Ontwikkelplan, wordt opgesteld ten aanzien van de parkeerplaatsen van de recreatiegebieden. Diverse parkeerterreinen verkeren in slechte staat of zijn niet geschikt voor het in loop der jaren geïntensiverde gebruik, waaronder het parkeerterrein bij het Strandbad. In het plan zal aandacht worden besteed aan inrichting, sociale veiligheid, duurzaamheid en afwatering. Hiervoor wordt in de begroting een investering opgenomen van € 650.000.

Voor 2020, 2021 en 2022 wordt in de meerjarenbegroting respectievelijk € 750.000, € 250.000 en € 750.000 opgenomen ten behoeve van een investeringsprogramma. De concrete invulling hiervan volgt in 2019 met de herijking van het Ontwikkelplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

PRODUCT	TOELICHTING
Oortjespad	In 2019 wordt het beheer van het Oortjespad overgedragen aan de exploitant. Hiermee vervallen de bijbehorende kosten maar ook de inkomsten. De grond wordt in erfpacht uitgegeven en de opstallen verkocht aan de exploitant. Het recreatieschap behoudt jaarlijkse publieke nettolasten (na aftrek van extra inkomsten uit nieuwe erfpacht) van maximaal € 80.000 als publieke bijdrage.
Terreinen West: Grutto, Hampoort, De Rivier, IJsselpad	Het is de ambitie om een passend recreatieconcept met horeca te ontwikkelen op de terreinen Hampoort en De Rivier. In 2018 is gewerkt aan de ontwikkeling van fietspaden bij onder meer Hollandse IJssel en De Rivier. Na afronding komen deze in beheer bij het schap. De kosten voor het structurele beheer zijn geraamd.

1 PROGRAMMAPLAN

PRODUCT	TOELICHTING
Strijkviertel	<p>In 2019 zal bij de recreatieplas Strijkviertel een horeca met recreatie voorzieningen (een restaurant met klimbos, speeltuin en aanbod van ongemotoriseerde wateractiviteiten) worden gebouwd door de toekomstige exploitant. Doel is het bouwen van een gezellige en warme horeca van waar uit diverse recreatie-activiteiten kunnen plaatsvinden, zoals sup-boarden, kanoën, etc. Hiermee wordt invulling gegeven aan o.a. de wens van de gemeente om recreatie te stimuleren. De horeca biedt ruimte voor de omliggende bedrijven, recreanten en buurtbewoners voor de woonwijk die nu in aanbouw is.</p> <p>In het nog op te stellen investeringsplan 'Verbetering Parkeerplaatsen' worden ook de wensen ten aanzien van de parkeerplaats van Strijkviertel meegenomen.</p>
Maarsseveense Plassen	<p>De parkeerplaats bij het Zuidplein wordt meegenomen in het investeringsplan ter verbetering van de parkeerplaatsen. Er dient een oplossing te komen voor de in 2017 geconstateerde afwateringsproblemen, essentaksterfte en criminaliteit.</p>
Noorderpark, Ruigenhoek	<p>In 2018 is het toekomstperspectief vastgesteld voor het gebied Noorderpark/Ruigenhoek. Het gezamenlijke doel van de gebiedspartners is dat Noorderpark/Ruigenhoek in maatschappelijk en economisch opzicht beter gaat renderen. Dat betekent een toename van het aantal bezoekers en het recreatieve aanbod duurzaam in stand houden. Nieuwe initiatieven, zoals de ontwikkeling van de Oefengolf Ruigenhoek zullen in 2019 verder gestalte krijgen.</p> <p>Mogelijke verbeteringen aan de parkeerplaats ter hoogte van de Koningin Wilhelminaweg worden geïnventariseerd in het op te stellen investeringsplan 'Verbeteren Parkeerplaatsen'.</p>
De Leijen	<p>Inzet is om een ondernemer te contracteren voor een recreatieve voorziening met horeca. Vanwege capaciteitstekort heeft dit project sinds 2017 stil gelegen. Indien dit project wordt opgenomen in de herijking van het Ontwikkelplan en er capaciteit kan worden ingehuurd, zal in de budgetperiode 2019-2022 een traject worden opgestart om Plan van Eisen op te stellen en een ondernemer te zoeken.</p>

1 PROGRAMMAPLAN

PRODUCT	TOELICHTING
Nedereindse Plas	<p>Voor de Nedereindse Plas is in een vaststellingsovereenkomst (2006) vastgelegd dat deze locatie na uitvoering van een bodem- en grondwatersanering zal worden overgedragen aan het Recreatieschap.</p> <p>Er zijn nog steeds bedenkingen t.a.v. de geschiktheid van deze plas voor het beoogde doel 'waterrecreatie in de ruimste zin van het woord'. Verder is bekend dat er langere tijd kostbare nazorg moet blijven voor het uit de aanwezige heuvels stromende grondwater. Daarom heeft in 2018 een brainstorm plaatsgevonden – in opdracht van de gemeente Utrecht – over inrichtingsvarianten van de Nedereindse Plas. Aanwezig waren afgevaardigden van de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden en het Recreatieschap. Doel was om te bekijken welke gebruiksdoelen nog meer bedacht kunnen worden voor deze locatie in geval dat waterrecreatie geen of beperkt mogelijk blijkt. De verwachting is dat er ook in 2019 nog geen sprake zal zijn van een mogelijke overdracht van de locatie aan het Recreatieschap. Er wordt niet uitgesloten dat het beter is om de bestaande vaststellingsovereenkomst aan te passen zodanig dat de locatie niet overgedragen hoeft(!) te worden. Tot de eventuele aanpassing van de vaststellingsovereenkomst voert het Recreatieschap het beheer op de locatie op de gebruikelijk wijze uit.</p>
Laagraven (Heemstede)	<p>In 2019 starten de eerste werkzaamheden ten behoeve van het Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht. Op de Noordplas van de Laagravense Plassen worden ten behoeve hiervan o.a. watercompensatie gerealiseerd, bomen aangeplant en het noordelijke deel van het fietspad verplaatst. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de erfpachter. Het recreatieschap verleent hier, na besluitvorming in 2018, medewerking aan. De verbreding van de A12 wordt vanaf 2020 uitgevoerd door Rijkswaterstaat.</p>
Salmsteke	<p>Vanaf 2019 wordt gewerkt aan een opnieuw ingerichte uiterwaard Salmsteke per eind 2021. Met behoud van de huidige functies, aangevuld met ruimte voor veilig zwemwater, horeca, verblijfsrecreatie, met aandacht voor natuur, rivier- en waterveiligheid. Om dat te bereiken is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Rijkswaterstaat, Provincie Utrecht en het recreatieschap, om met gezamenlijke inspanningen een plus te realiseren op de verschillende beleidsvelden. Doel is om de herinrichting van de uiterwaard te combineren met de dijkversterking tijdens een gezamenlijke realisatiefase in 2021. Meerwaarde is te vinden in het gezamenlijk doen van conditionerende onderzoeken (zoals bodemkwaliteit) en aanvragen van vergunningen, delen van menskracht en kennis en een gezamenlijk gebiedsproces waarbinnen de partners met één gezicht naar buiten treden.</p>

1 PROGRAMMAPLAN

PRODUCT	TOELICHTING
Terreinen Tull & 't Waal	Recreatief knooppunt 't Waal: Realiseren van het samen met de omgeving opgestelde recreatief concept, o.a. door het aantrekken van een ondernemer. Doel is om het recreatief aanbod te verbeteren, zodat dit passend is bij de huidige tijd en de belangrijkste doelgroepen. Aandacht voor de actieve comfortzoekers (rode, paarse en aqua leefstijlen), het gebruik van de terreinen in ieder seizoen en een toekomstbestendige exploitatie zijn daarbij belangrijk.
Paden en routes	Aansluitend op het wandelroutenetwerk Groende Hart West (onderdeel A, De Venen en de Waarden) is in 2017 de basis van wandelroutenetwerk Groene Hart Midden (onderdeel B, Vechtstreek, Noorderpark en Vianen) gereedgekomen; voor 2018 is verlenging van de subsidietermijn aangevraagd om met het resterende budget een verdichting van het netwerk te realiseren; in 2018/2019 volgt de aanleg in de Kromme Rijnstreek (onderdeel C). Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van de opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing lopen via het routebureau.
Terreinen derden	In 2018 vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over het in eigendom en beheer nemen van Cattenbroek. Naar verwachting zullen de Haarrijnse Plas en Middelwaard ook in 2019 in opdracht van respectievelijk de gemeente Utrecht en provincie Utrecht worden uitgevoerd. De kosten hiervan komen niet ten laste van het recreatieschap maar worden verrekend met de opdrachtgever.
Toezicht & Handhaving	De Boa's van Recreatie Midden-Nederland leggen hun bevindingen vast in het Boa Registratie Systeem (BRS). Hierin worden de feiten vastgelegd die de Boa's als handhaver meemaken.
Routebureau	Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing, loopt via het routebureau.
Bestuur en organisatie	In 2019 vergadert het dagelijks en algemeen bestuur conform het, eind 2018 vast te stellen, vergaderschema 2019. In 2019 wordt een programmamanager aangetrokken om het Ontwikkelplan te herijken en een investeringsprogramma op te stellen.

1 PROGRAMMAPLAN

Wat mag het kosten?

OMSCHRIJVING LASTEN: PROGRAMMA A	REKENING 2017	BEGROTING 2018	BEGROTING 2019
Salarissen, personeelskosten en diensten van derden	2.176.100	2.082.300	2.209.600
Afschrijvingen en rente	1.030.700	1.275.900	1.080.200
Onderhoud kapitaalgoederen	1.218.200	1.345.600	1.359.000
Overige kosten	286.000	174.300	223.400
Totaal lasten	4.711.100	4.878.100	4.872.200

OMSCHRIJVING BATEN: PROGRAMMA A	REKENING 2017	BEGROTING 2018	BEGROTING 2019
Opbrengsten van eigendommen	893.900	869.500	878.200
Overige inkomsten	686.500	228.900	263.300
Totaal dekkingsmiddelen:	2.925.900	2.908.000	3.444.100
<i>Deelnemersbijdragen</i>	<i>2.483.800</i>	<i>2.508.600</i>	<i>3.010.300</i>
<i>Exploitatie doorschuif BTW</i>	<i>442.100</i>	<i>399.400</i>	<i>433.800</i>
Totaal baten	4.506.300	4.006.400	4.585.600
Bij: Mutaties reserves	292.200	189.700	128.700
Af: Mutaties reserves	599.500	801.500	475.300
Overschot dekkingsmiddelen	102.500		60.000
Tekort aan dekkingsmiddelen		259.900	

PROGRAMMA B: GEBIED VINKEVEENSE Plassen

In 2024 komt de vaste exploitatiebijdrage van de gemeente Amsterdam voor de Vinkeveense Plassen te vervallen. Om het wegvallen van deze exploitatiebijdrage te kunnen opvangen is het toekomstplan opgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze de exploitatie van de Vinkeveense Plassen duurzaam voortgezet kan worden. De opgave is drieledig:

- het uitvoeren van achterstallig en toekomstig onderhoud
- het uitvoeren van een pakket maatregelen om tot een sluitende begroting te komen in 2024
- inspelen op de nieuwe vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden

Wat willen we bereiken?

De Vinkeveense Plassen leveren een belangrijke bijdrage aan het recreatieve aanbod in het noordwestelijk deel van de Provincie Utrecht. Met de toetreding van gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden en het overdragen van de bezittingen van het voormalig

1 PROGRAMMAPLAN

recreatieschap Vinkeveense Plassen aan het recreatieschap Stichtse Groenlanden is een groot en aansluitend gebied tot stand gekomen waarin van verschillende soorten recreatie genoten kan worden.

De Vinkeveense Plassen bestaan voor een groot deel uit water en beiden een specifieke vorm van recreatie aan. Het beheer en onderhoud van dit waterrijke gebied is relatief duur. Werkzaamheden op eilanden kunnen bijvoorbeeld alleen per boot worden uitgevoerd en het beschermen van eilanden tegen golfafslag is een kostbare aangelegenheid. De uitvoering van de eerste tranche van het beschoeien van zandeilanden en legakkers is gestart. De komende jaren zullen de volgende tranches uitgevoerd worden. In de eerste tranche is een relatief gunstige inschrijving gerealiseerd, waarschijnlijk omdat de crisis nog niet helemaal verdwenen was. Deze inschrijving was echter minder gunstig dan waar in het Toekomstplan rekening mee was gehouden. De verwachting is dat komende aanbestedingen duurder zullen uitvallen. De economie trekt verder aan en aannemers hebben een beter gevulde orderportefeuille dan enige jaren geleden.

De komende periode zal een groot gedeelte van de zandeilanden en legakkers in het bezit van het schap worden voorzien van een nieuwe beschoeiing. Deze vernieuwing is noodzakelijk door het achterblijven van investeringen in de beschoeiingen in de afgelopen periode. Voormalig deelnemer Amsterdam betaalt mee aan deze investering.

Wat gaan we daarvoor doen?

PRODUCT	TOELICHTING
Zandeilanden algemeen	Op grond van de marktconsultatie Zandeilanden Vinkeveen uit 2017 hebben gemeente De Ronde Venen en het Recreatieschap in 2019 ruimte voor recreatief ondernemerschap ten faveure van de zandeilanden mogelijk gemaakt. Verwachting is dat de raad medio 2019 het herziene bestemmingsplan vaststelt. Op basis van dit vastgestelde bestemmingsplan kan met ondernemers invulling worden gegeven aan de recreatieve ontwikkeling van het gebied. Tot die tijd zijn kleinere activiteiten, bijvoorbeeld het toestaan van tijdelijke activiteiten of evenementen mogelijk. Er wordt bekeken hoe de gastvrijheid versterkt kan worden door de vindbaarheid van de per land te bereiken eilanden te vergroten en de toekomstpoorten te verfraaien. Daarnaast werken we een voorstel uit naar de mogelijkheden voor het invoeren van betaald parkeren, en naar de mogelijkheden om samen te werken met ondernemers hierin.
Zandeilanden 1 en 2	Een deel van deze eilanden wordt verhuurd aan een horecaondernemer. De mogelijkheden voor extra commerciële activiteiten op eiland 1 en 2 worden in 2019 geoptimaliseerd. Daar waar het bestemmingsplan ruimte biedt voor nieuwe recreatieve activiteiten/voorzieningen kijken we of er een of meerdere ondernemer(s) is die een passend concept kan realiseren tegen een marktconforme afdracht.

1 PROGRAMMAPLAN

Zandeilanden 4 en 5	Eiland 4 is het duikeiland van de Vinkeveense Plassen. Hier worden de inkomsten uit duikpenningen gerealiseerd. Daarnaast is er een actieve Watersportvereniging, die een deel van het eiland in erfpacht heeft. In combinatie met het 'Klinkhamer-terrein' en zandeiland 5 worden de mogelijkheden voor extra commerciële activiteiten uitgebreid.
Zandeiland 9	Eiland 9 wordt tijdens het seizoen gebruikt voor groepskamperen. Dit is uitbesteed aan Jachthaven Bon.
Zandeilanden overig	Deze eilanden worden extensief recreatief gebruikt en er worden geen ontwikkelingen verwacht.
Legakkers	<p>In 2018 is de eerste tranche van de beschoeiingen uitgevoerd: 557 meter legakker en 2881 meter zandeilanden. In 2019 wordt de volgende tranche voorbereid.</p> <p>In het laatste kwartaal 2018 is een driejarige pilot gestart om verzonken legakkers, die geen functie meer hebben en afgegraven zouden moeten worden, door middel van bakken van nieuwe begroeiing te voorzien en door middel van een steiger een zon- en visfunctie te geven. Hiermee hebben we geen toekomstige beheer- en onderhoudskosten en het voorkomt kosten van het afgraven. Als de pilot slaagt, kunnen we dit bij meerdere afgeschreven legakkers toepassen. We bekijken daarnaast waar de het best natuurvriendelijke oevers kunnen aanleggen conform eis vanuit de vergunning van Waternet.</p>
Terreinen veenweidegebied	De veenweideterreinen zijn in 2017, op de Veenkade West en Oost na, verkocht. Voor deze fietspaden zijn geen ontwikkelingen voorzien in 2019.
Toezicht & Handhaving	De Boa's van Recreatie Midden-Nederland leggen hun bevindingen vast in het Boa Registratie Systeem (BRS). Hierin worden de feiten vastgelegd die de Boa's als handhaver meemaken. Ook in 2019 voeren wij overleg met de politie (en indien nodig met gemeente en Waternet) in het kader van Vinkeveen Veilig.
Ontheffingen en vergunningen	Voor de Vinkeveense Plassen worden waterski-, duik-, en pleziervaartuigenontheffingen verleend. In 2018 is een pilot met een dagpenning voor de duikzone gestart. Als dit een positieve uitkomst heeft, wordt dit voortgezet in 2019.
Routebureau	Sinds 1 januari 2018 is het recreatieschap een van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Beheer en ontwikkeling van routenetwerken evenals de gezamenlijke informatievoorziening en marketing, loopt via het routebureau.

1 PROGRAMMAPLAN

Bestuur en organisatie

In 2019 vergadert het dagelijks en algemeen bestuur conform het, eind 2018 vast te stellen, vergaderschema 2019.

In 2018 is een meerjarenprogramma voor de Vinkeveense Plassen opgesteld en zijn de projecten die daarbinnen vallen op orde gebracht. Vanaf 2019 kan verder uitvoering gegeven worden aan het programma en de projecten die daarbinnen vallen.

Wat mag het kosten?

OMSCHRIJVING LASTEN: PROGRAMMA B	REKENING 2017	BEGROTING 2018 INCL. WIJZIGING	BEGROTING 2019
Salarissen, personeelskosten en diensten van derden	778.400	924.700	977.500
Afschrijvingen en rente	246.800	351.700	327.000
Onderhoud kapitaalgoederen	240.100	267.400	238.000
Overige kosten	650.100	394.100	298.500
Totaal lasten	1.915.400	1.937.900	1.841.000

OMSCHRIJVING BATEN: PROGRAMMA B	REKENING 2017	BEGROTING 2018 INCL. WIJZIGING	BEGROTING 2019
Opbrengsten van eigendommen	898.700	14.700	20.700
Overige inkomsten	96.800	157.200	113.200
Dekkingsmiddelen:	1.309.600	1.364.800	1.597.500
<i>Deelnemersbijdragen</i>	<i>1.091.000</i>	<i>1.107.000</i>	<i>1.353.300</i>
<i>Exploitatie doorschuif BTW</i>	<i>218.600</i>	<i>257.800</i>	<i>244.200</i>
Totaal baten	2.305.100	1.536.700	1.731.400
Bij: Mutaties reserves	649.100	41.700	232.600
Af: Mutaties reserves	259.400	449.800	400.700
Overschot dekkingsmiddelen	0	6.900	58.500

2 PARAGRAFEN

2 Paragrafen

INVESTERINGEN

In onderstaand overzicht worden de voor 2019 geraamde (vervangings)investeringen per programma weergegeven.

INVESTERINGEN PROGRAMMA A	BEDRAG
Machines, apparaten en installaties	53.700
- <i>Strandbad kassasysteem</i>	<i>10.000</i>
- <i>Strandbad omroepinstallatie</i>	<i>9.000</i>
- <i>Strandbad lockers</i>	<i>5.000</i>
- <i>Strandbad wasbakken en buitendouches</i>	<i>15.000</i>
- <i>Portofoons</i>	<i>7.000</i>
- <i>Voorlader</i>	<i>6.000</i>
- <i>AED</i>	<i>1.700</i>
Vervoermiddelen	20.000
- <i>Buster reddingvletten</i>	<i>15.000</i>
- <i>Buster buitenboordmotoren</i>	<i>5.000</i>
Overige materiële vaste activa	30.900
- <i>De Leijen speeltoestel</i>	<i>12.000</i>
- <i>Strandbad bandschommel</i>	<i>9.500</i>
- <i>Heulsewaard doelwand balspel</i>	<i>4.200</i>
- <i>Strandbad draaitoestel K&K</i>	<i>4.200</i>
- <i>Strandbad hobbel elementen</i>	<i>1.000</i>
Maatschappelijke activa: bouwkundige werken	650.000
- <i>Aanpassing parkeerterreinen i.v.m. intensiever gebruik</i>	<i>650.000</i>
Totaal	754.600

INVESTERINGEN PROGRAMMA B	BEDRAG
Maatschappelijk: bedrijfsgebouwen	80.000
- <i>Toiletgebouw Eiland 8</i>	<i>80.000</i>
Maatschappelijk: routes	25.000
- <i>Vervangen terreinmeubilair</i>	<i>25.000</i>
Totaal	105.000

2 PARAGRAFEN

WEERSTANDSVERMOGEN

Het weerstandsvermogen is de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid bijgesteld moet worden. Het is van belang voor de financiële gezondheid van het schap voor het begrotingsjaar en de jaren erna.

Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van het schap. De kengetallen worden per programma gepresenteerd.

KENGETALLEN IN %	2018	2019
1a Netto schuldquote	69	63
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69	63
2 Solvabiliteitsratio	68	67
3 Structurele exploitatieruimte	14	41
4 Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishoudens	N.v.t.	N.v.t.

Schuldquote

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Het schap heeft in de afgelopen jaren eigen vermogen opgebouwd, waardoor een deel van de investeringen gefinancierd kunnen worden met eigen vermogen. Hierdoor zijn minder langlopende leningen nodig.

Solvabiliteitsratio

Voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling is de exploitatiebijdrage een verplichte uitgave. Sinds de budgetfinanciering is het schap in staat eigen vermogen op te bouwen. De deelnemers kunnen afloop van de budgetperiode besluiten de boven het weerstandsvermogen opgebouwde algemene reserve terug te laten betalen.

Structurele exploitatieruimte

De begroting van het recreatieschap is per definitie sluitend. Er kan een klein overschot of tekort zijn, deze wordt opgevangen door de algemene reserve.

De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit beschikbaar weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de algemene reserve, de eventuele stille reserves en de bestemmingsreserves.

Reserves

Algemene reserves

Het begrotingsjaar 2019 is het eerste jaar van een vierjarige budgetcyclus. Een batig saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve; een nadelig saldo eraan onttrokken. Het is de bevoegdheid van het bestuur om te bepalen hoe zij de algemene reserve wil aanwenden. Het saldo van de algemene reserve vormt samen met de reserve calamiteiten het beschikbare weerstandsvermogen. De algemene reserve

2 PARAGRAFEN

van het recreatieschap wordt voor programma A en B samen per 1 januari 2019 geraamd op € 715.600 en per 31 december 2019 op € 834.100.

Reserve calamiteiten programma A

In de vorige budgetperiode is een calamiteitenreserve opgebouwd tot maximaal € 100.000. Uitgaven worden gedaan op basis van besluiten van het dagelijks bestuur. De stand per 1-1-2019 is € 48.900.

Stille reserves

De stille reserves zijn bezittingen, die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en die direct verkoopbaar zijn. Wij verwachten dat de omvang van eventuele stille reserve nihil is.

Bestemmingsreserves

Voorts heeft het schap nog een aantal bestemmingsreserves, die zijn gevormd om de kosten van specifieke activiteiten af te dekken.

Voor een deel zijn dat reserves die zijn gevormd met subsidies om de kapitaallasten van de gedane investeringen te dekken. Voor een ander deel zijn dat de zelfstandig gevormde reserves (veelal vanuit de algemene reserve) om toekomstige ontwikkelingen op te zetten en de kosten daarvan incidenteel op te vangen.

De voor 2019 verwachte dotaties en onttrekkingen aan bestemmingsreserves worden weergegeven in bijlage 3.

RISICO'S

De risico's van het recreatieschap hebben met name betrekking op de realisatie van de in de begroting opgenomen opbrengsten. Ook door klimaatveranderingen en kostenstijging als gevolg van de aantrekkende economie, loopt het schap een risico. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's van zowel programma A als programma B weergegeven.

	OMSCHRIJVING RISICO'S	BEDRAG	WANNEER	FREQUENTIE
1	Tegenvallende opbrengsten strandbad Maarsseveense Plassen	60.000	2019 e.v.	Jaarlijks
2	Contract oefengolf Ruigenhoek	15.000	2019 e.v.	Tot definitieve tekening
3	Erfpacht en huur (niet nakomen verplichtingen)	25.000	2019 e.v.	Jaarlijks
4	Vertraging overdracht beheer Oortjespad	90.000	2020 e.v.	Jaarlijks
5	Exploitatie zandeilanden VVP	78.000	2023 e.v.	Jaarlijks
6	Aanbesteding vervangen beschoeiingen VVP	PM.	2019 e.v.	Tot afronding beschoeiingenproject
7	Ondervangen van de wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam vanaf 2023	PM.	2024 e.v.	Jaarlijks
8	Rente	PM.	2019 e.v.	Jaarlijks

2 PARAGRAFEN

	OMSCHRIJVING RISICO'S	BEDRAG	WANNEER	FREQUENTIE
9	Klimaatveranderingen	85.000	2019 e.v.	Jaarlijks
10	Aantrekkende markt	PM.	2019 e.v.	Jaarlijks
	Totaal	353.000		

Risico's lopende exploitatie

Binnen de lopende exploitaties binnen Programma A is een aantal risico's te onderkennen. Zo is de Stichting Golf Laagraven financieel kwetsbaar, met een mogelijk risico voor de erfpacht. En is er, na het afhaken van de geselecteerde ondernemers, geen zicht op snelle recreatieve invulling (en bijbehorende inkomsten) op de terreinen Hampoort, De Leijen en Heemstede-noord. Een ander soort risico is de kans dat bijeenkomsten met grote groepen slachtoffer worden van terreurdreiging. Dat geldt voor intensieve recreatie en met name festivals.

Strandbad Maarsseveense Plassen

Het bezoekersaantal voor het strandbad wordt geraamd op 80.000 betalende bezoekers, door onder andere onvoorspelbaarheid weersomstandigheden bestaat het risico dat dit aantal niet wordt gehaald. Een ander risico is dat de kosten voor bijvoorbeeld inhuur van lifeguards door de ontwikkelingen in de markt sterker stijgen dan geraamd.

Contract oefengolf Ruigenhoek

Voor Ruigenhoek is een overeenkomst met de oefengolfbaan getekend. Het bestemmingsplan, dat de realisatie van de oefengolf mogelijk moet maken, is in 2018 in procedure gebracht door gemeente De Bilt. In de begroting is een bedrag aan inkomsten geraamd van € 15.400, zijnde het eerste jaar van het contract.

Erfpacht, huur en evenementen

De geraamde omzet uit erfpacht, verhuur en evenementen bedraagt ongeveer € 500.000 van programma A. Het risico dat de exploitanten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, is aanwezig. Het risico wordt geschat op vijf procent van de omzet, zijnde € 25.000.

Vertraging in overdracht beheer Oortjespad

Voor Oortjespad is een intentieovereenkomst gesloten met de ondernemer van Kameryck. Verwachting is dat het beheer en onderhoud van het gehele terrein in 2019 overgedragen wordt aan de ondernemer. Het risico dat de overdracht vertraagt of niet behaald wordt, is aanwezig. In de begroting is een bedrag aan lastenvermindering geraamd van € 90.000 vanaf 2020, zijnde de beheerkosten na aftrek van de baten.

Exploitatie zandeilanden

In het Toekomstplan VVP is rekening gehouden met een netto opbrengst van de exploitatie van de zandeilanden van minimaal € 78.000 per jaar in 2023/2024 (Toekomstplan, H7). Er is een risico dat de opbrengsten tegenvallen. Ontwikkeling van de zandeilanden is mede afhankelijk van het nog vast te stellen herziene bestemmingsplan door gemeente De Ronde Venen. De planning hiervan is vertraagd.

2 PARAGRAFEN

Vaststelling door de raad valt niet te verwachten eerder dan voorjaar 2019. Dit geeft een onzeker toekomstbeeld, omdat de jaren gaan dringen. Uitvragen, selecteren en daadwerkelijk starten van de onderneming neemt veel tijd in beslag. De gemeente streeft ernaar de omgevingsvergunning goedgekeurd te hebben als het bestemmingsplan definitief is vastgesteld. Dit kan alleen als de ondernemer tijdig en volledig de omgevingsvergunning aanvraagt. Het schap levert door het aanstellen van een programmamanager en een projectleider zoveel mogelijk inspanning dat vanaf 2023 (moment van wegvallen bijdrage Amsterdam) sprake is van een gezonde exploitatie van het voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen.

Aanbesteding en voortgang vervangen beschoeiingen VVP

De aanbesteding van de 1^e tranche is geweest. Het bedrag per meter is hoger uitgevallen dan in het Toekomstplan was berekend. Daar tegenover staat dat we door de verkoop van legakkers minder meters hoeven te beschoeien. De verwachting is dat de aanbesteding voor de 2^e tranche aanzienlijk hoger zal uitvallen als de 1^e tranche. Dit heeft onder andere met de aantrekkende markt en kostenstijging van materiaal e.d. te maken. In 2018 wordt een aangepaste meerjaren begroting opgesteld die hier meer duidelijkheid over gaat geven.

Ondervangen van wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam

Het wegvallen van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan beheer en onderhoud van het gebied Vinkeveense Plassen dient te worden ondervangen door extra inkomsten te genereren en kosten voor beheer en onderhoud te verlagen. Om die reden is er een Toekomstplan vastgesteld en een programmamanager aangesteld. Het risico bestaat dat extra inkomsten tegenvallen en kosten voor beheer en onderhoud niet verlaagd kunnen worden.

Klimaatveranderingen

Een belangrijke tendens is te zien in de merkbare gevolgen van klimaatveranderingen voor de onderhoudsmaatregelen en de noodzaak van piekvang daarbinnen. Er moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten die extra kosten met zich meebrengen):

- langer groeiseizoen (waardoor extra maaibeurten nodig zijn);
- wateroverlast (zoals ondergelopen parkeerterreinen en beschadiging van beplanting);
- ontwikkeling van ziektes en exoten (de bestrijding van essentaksterfte -kap + herplant - en de steeds eerdere ontwikkeling van blauwalg).

Dit soort situaties zijn in het verleden voorgevallen en daarmee een realistisch gegeven voor de komende jaren. In 2018 zijn beheerplannen voor de recreatieschappen opgesteld. Hierin is omschreven hoe wordt omgegaan met de gevolgen van klimaatveranderingen. Het risico is geraamd op € 85.000.

Voor een gebied als Vinkeveense Plassen, dat voornamelijk uit water bestaat, zal de klimaatverandering gevolgen gaan hebben. Wellicht nog niet op korte termijn, maar we zullen ons voor moeten bereiden op extremere weersomstandigheden: langere periodes van droogte, kortere en heviger regenval. De verwerking van het water bij grote hoeveelheden neerslag en het in stand houden van de natuur bij droogte zullen investeringen vragen die nu nog niet te overzien zijn.

2 PARAGRAFEN

Aantrekkelijke markt

Aannemers zullen in de toekomst meer vragen voor het uit te voeren werk. In 2018 zijn er nieuwe bestekken aanbesteed die duurder uit zijn gevallen dan de vorige besteksperiode. Ook het aannemen van strandbad personeel voor het seizoen zal duurder uitvallen dan voorgaande jaren.

Renterisico

Het rentepercentage voor het aangaan van vaste geldleningen is voor 2018 en 2019 geraamd op 2,5%. Op basis van de thans geldende rente voor langlopende lening moet dat ruim voldoende zijn, maar de markt kan zich altijd anders ontwikkelen. Een rentepercentage van 1,0% hoger betekenen extra lasten van € 20.000 per jaar.

De benodigde omvang van het weerstandsvermogen zal worden bepaald aan de hand van een risico-inventarisatie. Het merendeel van de risico's bij het Recreatieschap zijn risico's in de sfeer van de jaarlijkse exploitatie, waarbij te verwachten inkomsten achterblijven bij de verwachtingen (door minder gunstige weersomstandigheden), dan wel onverwacht extra kosten ontstaan.

De algemene reserve is in eerste aanleg beschikbaar als buffer voor deze risico's en dat betekent dus ook, dat deze reserve minimaal moet overeenkomen met deze benodigde buffer. Een eventueel hoger saldo in de algemene reserve kan gebruikt worden ter bekostiging van andere activiteiten en kan ook – incidenteel – ingezet worden om een exploitatietekort op te vangen. Dat laatste alleen dus maar incidenteel, omdat er een vereiste is, dat de begroting structureel in evenwicht dient te zijn.

De overige reserves zijn bestemmingsreserves voor specifieke activiteiten (en worden dus nu al ingezet voor de bekostiging van activiteiten) en voor de afdekking van kapitaallasten van reeds gedane investeringen.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Het recreatieschap heeft als taak te voorzien in de behoefte aan recreatie (basis-) voorzieningen zowel op het land als op en aan het water (dagrecreatieterreinen, recreatiestranden, fiets- en wandelpaden en recreatieve routes) in het buitengebied. Een van de kenmerken van basisvoorzieningen is, dat zij over het algemeen gratis toegankelijk zijn.

Het recreatieschap beschikt over een beheerplan voor het gehele werkgebied van het schap. Ten behoeve van het meerjaren onderhoudsplan is GeoVisia aangeschaft en ingericht. Alle terreinen en arealen (zoals gazon, ruigte, verharding etc.) zijn ingemeten. In 2018 worden de overige gegevens, zoals onderhoudstoestand, materiaalkeuze en begrotingen, ingevoerd.

De verwachting is dat uit de gegevens onderhoudsmaatregelen naar voren komen die in eerdere jaren niet zijn meegerekend. De kosten van groot onderhoud zullen hierdoor toenemen. In 2019 wordt het onderhoud van de bomen met gegevens uit het beheersysteem GeoVisia uitgevoerd. Dit onderhoud zal volgens het vastgestelde Boomveiligheidsplan in kader van het voldoen aan de wettelijke zorgplicht worden uitgevoerd. Omdat een dergelijke aanpak voorheen ontbrak zal dit ook kostenverhogend uitpakken.

2 PARAGRAFEN

De op de eigendommen van het schap aangebrachte infrastructuur en de gerealiseerde recreatieve voorzieningen worden na afloop van de technische levensduur vervangen, tenzij nieuwe inzichten tot een andere keuze leiden. Ook het voor de uitvoering van de taken van het schap benodigde materieel wordt na afloop van de technische levensduur, indien nodig, vervangen. Op basis van de thans beschikbare inzichten wordt voor programma A een bedrag van € 754.600 aangehouden voor vervangingsinvesteringen en voor programma B een bedrag van € 105.000.

Wegen

Jaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig aangepakt en voor de toekomst in de meerjarenbegroting opgenomen. Gaten in de half verharde parkeergedeelten en paden op de recreatieterreinen worden jaarlijks uitgevuld, evenals gaten in het asfalt van toegangswegen en fietspaden. Het periodiek aanbrengen van een nieuwe slijtlaag of deklaag bij de diverse (half)verhardingen behoren tot het groot onderhoud. Waar nodig worden tegels en straatklinkers vervangen. Het periodiek herstraten van grotere oppervlaktes tegels en straatklinkers behoort tot het groot onderhoud. Dit geldt, behalve voor bovengenoemde wegen en paden, ook voor de verhardingen bij gebouwen.

Gebouwen en riolering

Het onderhoud bestaat voornamelijk uit het periodiek schilderen van het houtwerk, het repareren van kapot sanitair en het verhelpen van storingen. Het schoonmaken van de toiletvoorzieningen op de terreinen is uitbesteed. Het periodiek vervangen van dakbedekkingen behoort tot het groot onderhoud.

Water

Bij de najaarschouw wordt de oever- en watervegetatie van de watergangen in het weidegebied uitgemaaid. Jaarlijks wordt een deel van de watergangen op diepte gebaggerd om aan de diepte-eis uit de keur van het waterschap te kunnen voldoen. De scheisloten langs de recreatieterreinen en fietspaden worden in het najaar, vanwege de schouwverplichting, machinaal gesloot. Het onderhoud van watergangen en oevers is uitbesteed.

Watergangen en oevers Vinkeveense Plassen

Jaarlijks worden alle watergangen geschouwd en een deel ervan op diepte gebaggerd. Het recreatieschap beheert de beschoeiing van legakkers in de Vinkeveense Plassen en bijna 11 km beschoeiing van de zandeilanden. De oevers rond de zandeilanden worden voor het grootste deel beschermd middels een middelzware beschoeiing. Er is een meerjarenplan opgesteld voor het vervangen van de beschoeiingen van de zandeilanden en een aantal recreatief belangrijke legakkers. De beschoeiingen worden uitgevoerd in duurzame materialen die 40 jaar meegaan.

Tot deze beschoeiingen zijn gerealiseerd, worden ontstane gaten in de beschoeiingconstructies gerepareerd en het bijbehorende stuk land aangevuld. Dit gebeurt in het kader van groot onderhoud.

De stranden, worden aan het begin van het seizoen onder profiel gebracht en geëgaliseerd en aangevuld met zand.

2 PARAGRAFEN

Groen: beplantingen

Op de terreinen wordt een beheer gevoerd gericht op de vorming en instandhouding van middenbos. Dit levert een beeld op van een struikenetage, met daarbovenuit vrij grote bomen. Het beheer richt zich op de vorming en instandhouding van een lagenopbouw binnen de aanwezige beplanting.

Dit geeft voldoende luwte en afscherming voor de recreant en een mooi landschappelijk beeld als achtergrond.

Gefaseerd (om totale kaalslag te voorkomen) wordt de struikenetage afgezet, zodat deze weer uit kan lopen en een dicht geheel vormt. De opgaande bomen worden deels gedund om een gevarieerder sortiment te krijgen, vooral op de "grotere" terreinen: Maarsseveense Plassen en 't Waal, wordt een meer natuurlijker beheer toegepast. Dit bestaat uit onder meer het uitkappen van vlinderhoeken en het aanplanten van besdragende struiken.

De veiligheid van de recreant wordt zo goed mogelijk gewaarborgd door beoordeling van de bomen door middel van een boomveiligheidsplan. Uit jaarlijkse/driejaarlijkse of zes jaarlijkse controles door eigen personeel of adviesbureaus (afhankelijk van het veiligheidsrisico) komen acties naar voren die door de aannemer zullen worden uitgevoerd. Het afkomende hout wordt versnipperd en afgevoerd naar de bio-energiecentrale.

In verband met essentaksterfte moeten er in het kader van boomveiligheid voor recreant en eigen personeel forse ingrepen binnen de terreinen worden gedaan. De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het verwijderen van solitaire essen, het aanplanten van andere boomsoorten en het snoeien van zieke essen.

Het vernieuwde Zuidplein op de Maarsseveense plassen is voorzien van sierbeplanting en hagen. Dit vraagt om een intensiever beheer.

Groen: grasvegetaties

Op de terreinen is een deel van de grasvelden ingericht voor intensief recreatief gebruik, de overige delen zijn gericht op extensiever gebruik of natuurontwikkeling met recreatief medegebruik (plukweides/begraasde weides). Delen van de recreatieterreinen worden tijdens het seizoen zodanig gemaaid zodat er prettige ligweiden ontstaan. Het extensief beheer richt zich op het aantal keer per jaar klepelen van het gras of begrazing. Het bijhouden van het maaiwerk is (binnen programma A) uitbesteed in beeldbestekken. Hierbij wordt de beeldkwaliteit aangegeven waaraan de grasvegetatie minimaal moet voldoen.

Het beheer van de grasvegetatie op de dijktafsluitingen van de terreinen 't Waal en Heulsewaard langs de Lek wordt uitgevoerd door begrazing. Hiermee wordt op een natuurlijke wijze een stevige grasmat gevormd die voldoet aan de in de keur van het waterschap gestelde eisen. Een deel van de dijktafsluitingen, zoals bij het nieuwe terrein Honswijkerplas, wordt gehooid.

Op de recreatieterreinen wordt regelmatig gemaaid, vaak tot ver in november. Een algemeen, nog steeds toenemend, probleem is, dat de laatste maaironde vanwege regenval en drassige terreinomstandigheden niet overal kan worden uitgevoerd.

2 PARAGRAFEN

Op de eilanden in de Vinkeveense Plassen zijn de gazons grotendeels ingericht voor intensief recreatief gebruik. Gedurende het seizoen wordt het gras met grote regelmaat gemaaid. Rond de legakkers gecreëerde afmeerplaatsen, in de bermen rond de eilanden en bij de rietakkers moet geregeld (liefst jaarlijks) worden gemaaid. Dit gebeurt in eigen beheer, wederom gefaseerd waarbij ca 50% blijft staan ten behoeve van rietbewoners die overjarig riet nodig hebben, zoals de kleine karekiet.

Schoonhouden en vuilafvoer

Betreft het schoonhouden van de terreinen, de gebouwen en de watergangen.

Terreininventaris

Onder terreininventaris valt het beheer en onderhoud van terreinmeubilair, speelvoorzieningen, afzettingen, kunstwerken, installaties en dergelijke. Terreinmeubilair dient veilig, onderhoudsarm en vandalismebestendig te zijn. Bij de picknicksets en -banken beperkt het onderhoud zich tot schilderwerk en het vervangen van kapotte onderdelen (maar meestal de hele set). Dat geldt ook voor de op recreatieterreinen aangebrachte beheerborden, verordeningenborden, steigers en dergelijke. Deze zijn uitgevoerd in kunststof, zodat het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het eventueel verwijderen van graffiti.

De speelvoorzieningen zijn uitgevoerd in hout, staal, aluminium of kunststof. Het onderhoud bestaat uit het vervangen van kapotte onderdelen en het frezen van de ondergrond voor veiligheidseisen zoals de valhoogte vanuit het attractiebesluit. Elk jaar worden alle speeltoestellen op veiligheid beoordeeld door een gecertificeerd instituut. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en tevens in de meerjarenbegroting opgenomen.

Op de recreatieterreinen zijn robuuste vuilnisbakken geplaatst, die tegen een stootje kunnen. Het onderhoud beperkt zich tot het vervangen van vernielde bakken. Waar mogelijk plaatsen we ondergrondse vuilcontainers binnen terreinen van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Aan terreininventaris wordt alleen dagelijks onderhoud gepleegd totdat het aan vervanging toe is. Meubilair dat is geschonken aan het schap wordt niet vervangen of hersteld.

Materieel

Betreft het onderhoud van het materieel en de niet bij de voorgaande onderdelen onder te brengen kosten. Materieel wordt jaarlijks gekeurd en waar nodig vervangen. Kunstwerken worden door een extern inspectiebureau geïnspecteerd. De hieruit voortkomende acties worden planmatig opgelost en in de meerjarenbegroting opgenomen. Het onderhoud aan installaties (o.a. pompen), evenals de onderhoudscontracten, vallen onder dit hoofdstuk. Ook het toezicht van de Boa's en werkvoorbereidingen en planning van de opzichter worden hier verantwoord.

Routes

De routebewegwijzering van het fietsrouten netwerk (inclusief LF) en wandelnetwerk zijn per 2018 in beheer gekomen van het Routebureau Utrecht.

1 januari 2018 is het Recreatieschap middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) één van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Het bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt in 2019 € 129.200 (voor programma A) en € 32.500 (voor programma B). In dit bedrag zijn de kosten voor

2 PARAGRAFEN

beheer van de huidige routes van Stichtse Groenlanden opgenomen (m.u.v. skeeler- en kanoroutes), en ook het beheer van het fietsroutenetwerk (inclusief de Landelijke Fietsroutes) en het wandelnetwerk.

FINANCIERING

In het treasurystatuut is het treasurybeleid opgenomen met daarin de producten, partijen en limieten, de treasury-organisatie met taken, bevoegdheden en verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening, in totaliteit bedoeld ter beperking van te lopen risico's.

Risicobeheer

De Wet financiering decentrale overheden vermeldt twee normen. Het doel is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij aanzienlijk hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het schap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar met als doel de kortlopende leningen te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt € 550.500. Voor ultimo 2019 wordt een financieringsoverschot geraamd van € 43.900 (verschil tussen vaste activa en passiva).

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal, met als doel het beperken van de gevolgen van een stijgende rente op de rentelasten van het schap. De norm stelt dat per jaar maximaal 20 % van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. Voor 2019 is de renterisiconorm € 770.000. De aflossingen bedragen €330.300, ruim onder de norm.

BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van het schap is overgedragen aan de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Naast het uitvoeren van taken door RMN worden veelal externe partijen ingeschakeld voor de uit te voeren opdrachten als (groot) onderhoud en het verrichten van investeringen.

VERBONDEN PARTIJEN

Het Recreatieschap neemt, samen met het Plassenschap Loosdrecht e.o., deel aan de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. Per 1 januari 2018 is gemeente De Ronde Venen toegetreden tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. Het personeel werkzaam voor de schappen en het Routebureau is in dienst bij Recreatie Midden-Nederland. De twee deelnemende recreatieschappen nemen diensten af van Recreatie Midden-Nederland zonder voorafgaande aanbesteding.

De exploitatiebaten en lasten van Recreatie Midden-Nederland worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers. In verband met het uittreden van recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijng gebied is de bedrijfsvoeringsorganisatie gereorganiseerd. In 2019 en 2020 zal nog sprake

2 PARAGRAFEN

zijn van boventalligheid. De daarmee gepaard gaande kosten worden gedekt door een bestemmingsreserve Afkoopsom UHK.

LOKALE HEFFINGEN

Het schap verleent ontheffing van een aantal verboden die zijn opgenomen in de Verordening Vinkeveense Plassen, de Eilandverordening en het Besluit Motorschepen. De tarieven voor het in behandeling nemen en verstrekken van ontheffing worden geheven op grond van de tarieventabel behorende bij de legesverordening Vinkeveense Plassen. De tarieventabel wordt jaarlijks aangepast. De belangrijkste rechten, die worden geheven in het Vinkeveense plassengebied zijn:

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2018	BEGROTING 2019
Rechten waterski-ontheffingen	20.000	20.000
Rechten duikontheffingen	75.000	75.000
Rechten pleziervaartuigen	19.000	15.000
Totaal	114.000	110.000

Waterski-ontheffingen

De ontheffingen om te kunnen waterskiën op de waterskibaan worden verleend op grond van het Besluit Motorschepen, een verkeersbesluit dat het mogelijk maakt ontheffing te verlenen van het verbod om snel te varen op de Vinkeveense Plassen. Ieder jaar kunnen er maximaal 250 ontheffingen worden verleend aan natuurlijke personen die tevens lid zijn van de Waterski-vereniging de Ronde Venen. De afgelopen jaren is het aantal verkochte ontheffingen niet hoger dan 100. Het tarief per ontheffing wordt voor 2019 met 1% verhoogd van € 206 naar € 208.

Duikontheffingen

Om te mogen duiken bij het eiland 4 is een vergunning nodig. De vergunning heeft een looptijd van één jaar. De vergunningen zijn alleen op de locatie eiland 4 verkrijgbaar. Conform bestuursbesluit zijn de tarieven voor een duikvergunning voor een jaar gesteld op € 25,00. De opbrengst wordt verantwoord in de exploitatie. In 2018 wordt als pilot een duikvergunning voor een dag uitgegeven. Het tarief hiervoor is € 7,50. In het laatste kwartaal van 2018 wordt besloten of deze duikvergunning voor een dag structureel verkocht gaat worden.

Pleziervaartuigen

In de Verordening Vinkeveense plassen is een verbod opgenomen op het afmeren van pleziervaartuigen gedurende de nacht of de hele dag. De ontheffing die worden verleend zijn overdraagbaar op opvolgende eigenaren van de betreffende percelen. Nieuwe ligplaatsontheffingen worden om landschappelijke overwegingen niet uitgegeven.

2 PARAGRAFEN

GRONDBELEID

Het programma A, Stichtse Groenlanden, bezit 391 hectare grond en water. Daarnaast is 94 hectare in erfpacht verkregen van derden en is bijna 100 hectare in erfpacht uitgegeven aan ondernemers. De bezittingen en in erfpacht genomen gronden zijn te verdelen in dagrecreatieterreinen, fiets- en wandelpaden en ruiterroutes. De 91 hectare van de Nedereindse Plas zijn niet meegenomen, dit gebied wordt beheerd en geëxploiteerd door het schap maar is eigendom van de gemeente Utrecht. Hetzelfde geldt voor de Haarrijnse Plas en Middelwaard.

Het programma B, Vinkeveense Plassen, bezit op dit moment totaal ruim 350 hectare grond en water binnen het werkgebied. Deze bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen, de legakkers, oeverlanden en water.

In het Toekomstplan is de ontwikkelpotentie van de zandeilanden in kaart gebracht. Daarbij zijn ook bijbehorende investeringen voor de eigenaar zichtbaar gemaakt. Mogelijk worden eilanden in erfpacht uitgegeven, verkoop is niet aan de orde. Op het terrein Winkelpolder (eiland 1) is een overeenkomst gesloten met een horecaondernemer.

Het beleid is erop gericht terreinen gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant. Verkoop van eigendommen is incidenteel aan de orde. Alleen als de bestemming van een perceel wijzigt, kan het bestuur tot nieuwe afwegingen komen. Aankoop van grond is aan de orde wanneer verwerving van belang is voor uitvoering van een project.

Het Strandbad Maarsseveense Plassen en de Zuidplas Laagraven zijn de enige twee voorzieningen waar entree wordt geheven. De Zuidplas, ook bekend als 'Down Under', wordt door een externe partij geëxploiteerd. Een aantal gronden is in erfpacht uitgegeven, verhuurd of moet nog worden uitgegeven:

Erfpacht

- Nedereindse Plas: skipiste.
- Maarsseveense Plassen: masten voor telecomproviders.
- Maarsseveense Plassen: landtong, onderneming voor besloten recreatieve groepsbijeenkomsten.
- Maarsseveense Plassen: saunacomplex.
- Maarsseveense Plassen: horeca zuidzijde.
- Laagraven: golfbaan.
- Laagravense Plassen: horeca, teleskibaan, wakeboard, strandbad.
- Oortjespad: horeca, pitch & putt-baan en (groeps)activiteiten.

Verhuur

- Ruigenhoek: forelvisvijvers.
- Diverse stukjes grond zijn verhuurd voor exploitatie van horeca, een volkstuinvereniging en (water)sportverenigingen.
- Overeenkomst ondererfpacht Ruigenhoek: oefengolfbaan (start bouw na onherroepelijke vaststelling bestemmingsplan).

2 PARAGRAFEN

Nog te realiseren erfpacht

- Hampoort: horeca en exploitatie.
- De Leijen: horeca en exploitatie.
- De Rivier: horeca en exploitatie.
- Oortjespad: horeca en exploitatie op gedeelte bij de kinderboerderij.
- Heemstede-Noord: na overdracht van de grond.
- Cattenbroek: na overeenkomst over de overdracht van de grond.
- Strijkviertel: horeca-plus.
- Recreatief Knooppunt 't Waal: recreatief concept.
- Salmsteke: horeca en exploitatie.

3 FINANCIËLE POSITIE

3 Financiële positie

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende post anders wordt vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (=aanschafwaarde minus afschrijvingen c.q. aflossingen).

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs minus eventuele investeringsbijdragen van derden.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt vóór 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt ná 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

ACTIVA	PERCENTAGE
Grond en water	0%
Bouwkundige werken	2,5 - 75%
Bedrijfsgebouwen	4 - 40%
Machines, apparaten en installaties	3 - 30%

3 FINANCIËLE POSITIE

ACTIVA	PERCENTAGE
Overige materiële vaste activa	5 - 25%
Vervoermiddelen	5 - 12%
Woonruimte	5 - 10%
Routes	4 - 20%

Vaste passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen en hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het rentepercentage voor nieuwe geldleningen is conservatief op 2,5% gesteld.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen voor de oorspronkelijke waarden, minus de afschrijving op de activa die aan deze bestemmingsreserves zijn gekoppeld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS

Programma A: Stichtse Groenlanden voor 2019

ACTIVA PROGRAMMA A	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	269.200	408.500
- <i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</i>	<i>269.200</i>	<i>408.500</i>
Materiële vaste activa	9.734.400	9.830.100
- <i>Gronden uitgegeven in erfpacht</i>	<i>531.800</i>	<i>531.800</i>
- <i>Overige investeringen met economisch nut</i>	<i>2.784.500</i>	<i>3.056.100</i>
- <i>Investeringen met een maatschappelijk nut</i>	<i>6.418.100</i>	<i>6.242.200</i>
Totaal vaste activa	10.003.600	10.238.600
Financieringsoverschot	3.200	54.700
Totaal activa	10.006.800	10.293.300

3 FINANCIËLE POSITIE

PASSIVA PROGRAMMA A	31-12-2019	31-12-2018
Vaste passiva		
Eigen vermogen	5.338.300	5.624.900
- <i>Algemene reserve</i>	<i>341.600</i>	<i>281.600</i>
- <i>Overige bestemmingsreserves</i>	<i>4.996.700</i>	<i>5.343.300</i>
Voorzieningen	698.800	818.400
<i>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</i>	<i>698.800</i>	<i>818.400</i>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	3.969.700	3.850.000
Onderhandse leningen van:		
- <i>Binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>	<i>3.969.700</i>	<i>3.850.000</i>
Totaal passiva	10.006.800	10.293.300
Financieringstekort	0	0
Totaal algemeen	10.006.800	10.293.300

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verwachte positieve resultaat over 2019 van € 60.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt eind 2019 naar schatting € 341.600. Het resultaat voor bestemming is hoog doordat de extra deelnemersbijdrage is verwerkt in de begroting. Hierdoor kan er een impuls worden gegeven aan de uitvoering van het Ontwikkelplan.

Bestemmingsreserve

Bij de investeringen worden regelmatig subsidies verkregen. Deze worden ondergebracht in bestemmingsreserves en fungeren als dekkingsmiddelen voor de kapitaallasten. De aldus gevormde bestemmingsreserve valt evenredig vrij met de afschrijving van de investering waaraan ze gekoppeld is. In 2019 is een nieuwe bestemmingsreserve voor uitvoering van het Ontwikkelplan gevormd (125.400).

Op deze bestemmingsreserves zijn de reguliere vrijvallen over 2019 in mindering gebracht (€ 475.300). De bestemmingsreserves bedragen eind 2019 € 4.996.700.

Voorzieningen

Dit betreft een egalisatievoorziening voor het uitvoeren van groot onderhoud. De dotatie en onttrekking aan deze voorziening vindt plaats op basis van een plan groot onderhoud. De dotatie over 2019 is

3 FINANCIËLE POSITIE

geraamd op € 308.100. Naar verwachting wordt er € 427.700 onttrokken aan deze voorziening. Per ultimo 2019 komt de voorziening uit op € 698.800.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn toegenomen door het opnemen van een nieuwe lening in 2019 van € 450.000 ter financiering van de investeringen in de materiële vaste activa. Naar verwachting bedragen de aflossingen op de vaste schulden € 330.300.

Programma B: Vinkeveense Plassen

ACTIVA PROGRAMMA B	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	60.000	90.600
- <i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</i>	<i>60.000</i>	<i>90.600</i>
Materiële vaste activa	4.909.500	5.101.700
- <i>Overige investeringen met economisch nut</i>	<i>277.600</i>	<i>297.900</i>
- <i>Investeringen met een maatschappelijk nut</i>	<i>4.631.900</i>	<i>4.803.800</i>
Totaal vaste activa	4.969.500	5.192.300
Financieringsoverschot	345.400	250.500
Totaal activa	5.314.900	5.442.800

PASSIVA PROGRAMMA B	31-12-2019	31-12-2018
Vaste passiva		
Eigen vermogen	4.945.900	5.055.500
- <i>Algemene reserve</i>	<i>492.500</i>	<i>434.000</i>
- <i>Overige bestemmingsreserves</i>	<i>4.453.400</i>	<i>4.621.500</i>
Voorzieningen	369.000	387.300
<i>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</i>	<i>369.000</i>	<i>387.300</i>
Totaal passiva	5.314.900	5.442.800
Financieringstekort	0	0
Totaal generaal	5.314.900	5.442.800

3 FINANCIËLE POSITIE

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verwachte positieve resultaat over 2019 van € 58.500 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt eind 2019 naar schatting € 492.500.

Bestemmingsreserve

Bij de investeringen worden regelmatig subsidies verkregen. Deze worden ondergebracht in bestemmingsreserves en fungeren als dekkingsmiddelen voor de kapitaallasten. De aldus gevormde bestemmingsreserve valt evenredig vrij met de afschrijving van de investering waaraan ze gekoppeld is.

Er is in 2018 nog een bestemmingsreserve voor uitvoering toekomstplan VVP gevormd vanuit de algemene reserve. Deze reserve wordt in 2019 aangewend.

Op deze bestemmingsreserves zijn de reguliere vrijvallen over 2019 in mindering gebracht (€ 198.700).

Er zijn in 2019 geen nieuwe subsidies aan de bestemmingsreserves toegevoegd. De bestemmingsreserves bedragen eind 2019 € 3.993.400.

Voorzieningen

Dit betreft een equalisatievoorziening voor het uitvoeren van groot onderhoud. De dotatie en onttrekking aan deze voorziening vindt plaats op basis van een plan groot onderhoud. De dotatie over 2019 is geraamd op € 63.800. Naar verwachting wordt er € 82.100 onttrokken aan deze voorziening. Per ultimo 2019 komt de voorziening uit op € 369.000.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

In 2019 heeft programma B voor een bedrag van € 202.000 incidentele lasten voor de uitvoering van het Toekomstplan Vinkeveense plassen. Dit bedrag wordt onttrokken uit de bestemmingsreserve Uitvoering Toekomstplan Vinkeveense plassen.

Verder zijn er geen incidentele baten en lasten voorzien.

4 EXPLOITATIE

4 Exploitatie

OVERZICHT EXPLOITATIE PROGRAMMA A: GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VOOR 2018

OMSCHRIJVING LASTEN	REKENING 2017	BEGROTING 2018	BEGROTING 2019
03a. Doorbelaste personeelskosten	1.617.400	1.512.500	1.410.200
03c. Doorbelaste apparaatskosten	314.300	282.900	441.400
05. Inhuur personeel van derden	244.500	284.900	358.000
07. Rente en afschrijvingen	1.030.700	1.285.600	1.080.200
09. Huur en pachten	29.700	15.200	30.000
11. Bestuurs- en apparaatskosten	60.000	39.900	71.000
13. Belastingen en verzekeringen	47.000	51.100	51.600
15. Energie- en waterkosten	51.900	53.800	54.300
17. Onderhoud en vuilafvoer	916.100	1.040.500	1.050.900
19. Voorziening groot onderhoud	302.100	305.100	308.100
21. Publiciteits- en overige kosten	84.100	16.300	16.500
23. Nagekomen lasten	13.300	0	0
Totaal Lasten	4.711.100	4.887.800	4.872.200

OMSCHRIJVING BATEN	REKENING 2017	BEGROTING 2018	BEGROTING 2019
02. Opbrengsten van eigendommen	892.300	869.500	878.200
06. Rente	1.600	9.700	5.000
08. Overige baten	660.700	228.900	258.300
10. Nagekomen baten	25.800	0	0
12. Dekkingsmiddelen	2.925.900	2.908.000	3.444.100
<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>2.483.800</i>	<i>2.508.600</i>	<i>3.010.300</i>
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	<i>442.100</i>	<i>399.400</i>	<i>433.800</i>
Totaal baten	4.506.300	4.016.100	4.585.600
14. Bij: Mutaties reserves	599.600	189.700	128.700
14. Af: Mutaties reserves	292.200	801.500	475.300
Toevoeging aan algemene reserve	102.500	0	60.000
Onttrekking aan algemene reserve		259.900	0

4 EXPLOITATIE

DEELNEMERSBIJDRAGEN	INWONERAANTAL PER 1-1-2017 (BRON: CBS). VOORLOPIG TOEGEPAST 2019	TARIEF	VOORLOPIGE TOTALE BIJDRAGE BEGROTING 2018	VOORLOPIGE TOTALE BIJDRAGE BEGROTING 2019
Gem. Utrecht		34,20%	855.600	1.029.523
Provincie Utrecht		30,90%	773.000	930.183
Inwonerbijdrage				
Gem. Nieuwegein	61.868	4,01	208.300	248.373
Gem. Stichtse Vecht*	40.986	4,01	137.600	164.541
Gem. Woerden	51.513	4,01	172.100	206.803
Gem. Houten	49.300	4,01	165.400	197.919
Gem. IJsselstein	34.208	4,01	115.800	137.331
Gem. Lopik	14.208	4,01	47.900	57.039
Gem. De Bilt **	9.612	4,01	32.900	38.588
Totalen	261.695		2.508.600	3.010.300

* Het inwoneraantal van de gemeente Stichtse Vecht heeft betrekking op het deel van de inwoners woonachtig in de kernen van de gemeente Maarssen. De gemeenten Breukelen en Loenen aan de Vecht en bijbehorende kernen nemen van oudsher deel aan het Plassenschap Loosdrecht e.o.

** Het aantal inwoners van de gemeente De Bilt heeft betrekking op de inwoners van de gemeente Maartensdijk en bijbehorende kernen (Groenekan, Hollandse Rading en Westbroek).

TOELICHTING OP DE LASTENONTWIKKELING

In 2019 wordt een positief resultaat verwacht van € 60.000. Een verbetering van het resultaat met € 319.900 ten opzichte van 2018.

Dit wordt gerealiseerd doordat de deelnemersbijdrage substantieel is verhoogd en doordat er gelden beschikbaar zijn gesteld voor de ontwikkeling van projecten. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de begroting weer structureel in evenwicht is en dat er ruimte is voor een ontwikkelprogramma.

De doorbelasting van RMN aan het schap bestaat uit doorbelaste personeelskosten en doorbelaste apparaatskosten. De verdeling tussen deze twee posten was in de begroting 2018 niet correct. Dit is gecorrigeerd in de begroting 2019. De kosten voor personeel, inhuur personeel en de bestuurs- en apparaatskosten stijgen. De overige kosten nemen slechts licht toe.

4 EXPLOITATIE

OVERZICHT EXPLOITATIE PROGRAMMA B: VINKEVEENSE PLASSEN

OMSCHRIJVING LASTEN	REKENING 2017	BEGROTING 2018 INCL. WIJZIGING	BEGROTING 2019
03a. Doorbelaste personeelskosten	695.000	897.900	936.700
03c. Doorbelaste apparaatskosten	148.700	169.100	212.500
05. Inhuur personeel van derden	83.400	26.800	40.800
07. Rente en afschrijvingen	246.800	351.700	328.000
09. Huur en pachten	9.600	15.500	13.900
11. Bestuurs- en apparaatskosten	247.600	158.100	19.500
13. Belastingen en verzekeringen	21.000	21.300	22.300
15. Energie- en waterkosten	12.500	16.800	15.900
17. Onderhoud en vuilafvoer	177.500	204.200	174.200
19. Voorziening groot onderhoud	62.600	63.200	63.800
21. Publiciteits- en overige kosten	201.800	13.300	13.400
23. Nagekomen lasten	9.000		
Totaal Lasten	1.915.400	1.937.900	1.841.000

OMSCHRIJVING BATEN	REKENING 2017	BEGROTING 2018 INCL. WIJZIGING	BEGROTING 2019
02. Opbrengsten van eigendommen	898.700	14.700	20.700
04. Rechten	93.000	114.000	110.000
06. Rente	2.600	3.200	3.200
08. Overige baten	0	40.000	0
10. Nagekomen baten	1.200	0	0
12. Dekkingsmiddelen	1.309.600	1.364.800	1.597.500
<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>1.091.200</i>	<i>1.107.000</i>	<i>1.353.300</i>
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	<i>218.600</i>	<i>257.800</i>	<i>244.200</i>
Totaal baten	2.305.100	1.536.700	1.731.400
14. Bij: Mutaties reserves	649.100	41.700	232.600
14. Af: Mutaties reserves	259.400	449.800	400.700
Toevoeging aan algemene reserve	0	6.900	58.500
Onttrekking aan algemene reserve	0	0	0

DEELNEMERSBIJDAGEN	2018 INCL. WIJZIGING	2019
Deelnemersbijdragen incl. BTW	1.364.800	1.597.500

4 EXPLOITATIE

DEELNEMERSBIJDRAGEN	2018 INCL. WIJZIGING	2019
Deelnemersbijdragen excl. doorschuif BTW	1.107.000	1.353.300
Doorschuif BTW	257.800	244.200
Reguliere bijdrage		
Provincie Utrecht	419.600	657.300
Gemeente de Ronde Venen	454.800	463.400
Gemeente Amsterdam	232.600	232.600
<u>Doorschuif BTW</u>		
Provincie Utrecht	92.000	87.300
Gemeente de Ronde Venen	105.300	95.800
Gemeente Amsterdam	60.500	61.100
Totalen	1.364.800	1.597.500

TOELICHTING OP DE LASTENONTWIKKELING PROGRAMMA B

De begroting 2018 sluit met een te verwachten positief resultaat van € 6.900. De begroting 2019 kent een positief resultaat van € 58.500.

De belangrijkste oorzaken voor de toename van het resultaat met € 51.600 zijn:

De kosten voor inhuur personeel van derden nemen in 2019 toe. De kosten voor het routebureau worden nu onder deze post verantwoord (€ 31.800). De kosten voor inhuur voor onderhoud worden overgeheveld naar de post onderhoud en vuilafvoer (€ -17.800).

De bestuurs- en apparaatskosten nemen sterk af ten opzichte van 2018 (€ -138.600). In de eerste begrotingswijziging 2018 zijn incidentele kosten opgenomen met betrekking tot het programma uitvoering zandeilanden. In de begroting van 2019 zijn hier geen bijzondere uitgaven opgenomen.

In 2019 nemen de overige baten af met € 40.000 in verband met een incidentele post in de begroting 2018.

Vanaf 2018 is de provincie Utrecht deelnemer voor Programma B. Hierdoor verandert de doorschuif BTW regeling voor de provincie Utrecht. De door de provincie bij te dragen BTW is in bovenstaande tabel separaat weergegeven.

Per saldo geven deze oorzaken het veranderde financiële beeld weer.

5 MEERJARENRAMING EXPLOITATIE 2018-2022

5 Meerjarenraming exploitatie 2018-2022

PROGRAMMA A: GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VÒR 2018

Lasten	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
03a. Doorbelaste personeelskosten	1.617.400	1.512.500	1.410.200	1.366.300	1.380.000	1.393.800
03c. Doorbelaste apparaatskosten	314.300	282.900	441.400	428.000	432.300	436.600
05. Inhuur personeel van derden	244.500	284.900	358.000	317.600	320.800	324.000
07. Rente en afschrijvingen	1.030.700	1.285.600	1.080.200	1.114.700	1.090.800	1.013.600
09. Huur en pachten	29.700	15.200	30.000	27.500	27.800	28.100
11. Bestuurs- en apparaatskosten	60.000	39.900	71.000	64.900	65.500	66.200
13. Belastingen en verzekeringen	47.000	51.100	51.600	46.900	47.400	47.900
15. Energie- en waterkosten	51.900	53.800	54.300	41.200	41.600	42.000
17. Onderhoud en vuilafvoer	916.100	1.040.500	1.050.900	992.000	1.001.900	1.011.900
19. Voorziening groot onderhoud	302.100	305.100	308.100	284.000	285.800	288.700
21. Publiciteits- en overige kosten	84.100	16.300	16.500	96.700	97.700	98.700
23. Nagekomen lasten	13.300	0	0	0		
Totaal Lasten	4.711.100	4.887.800	4.872.200	4.779.800	4.791.600	4.751.500

Baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
02. Opbrengsten van eigendommen	892.300	869.500	878.200	855.700	864.300	872.900
04. Rechten	1.600	0	0	0	0	0
06. Rente	660.700	9.700	5.000	5.100	5.200	5.300
08. Overige baten	25.800	228.900	258.300	260.900	263.500	266.100
10. Nagekomen baten		0	0	0	0	0
12. Dekkingsmiddelen	2.925.859	2.908.000	3.444.100	3.427.300	3.431.500	3.435.700
<i>Deelnemersbijdrage</i>	<i>2.483.800</i>	<i>2.508.600</i>	<i>3.010.300</i>	<i>3.010.300</i>	<i>3.010.300</i>	<i>3.010.300</i>
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	<i>442.100</i>	<i>399.400</i>	<i>433.800</i>	<i>417.000</i>	<i>421.200</i>	<i>425.400</i>
Totaal baten	4.506.300	4.016.100	4.585.600	4.549.000	4.564.500	4.580.000
14. Bij: Mutaties reserves	599.600	189.700	128.700	127.400	102.400	102.400
14. Af: Mutaties reserves	292.200	801.500	475.300	419.800	396.200	373.800
Toevoeging aan algemene reserve	102.500	0	60.000	61.600	66.700	99.900
Onttrekking aan algemene reserve	0	259.900	0	0	0	0

5 MEERJARENRAMING EXPLOITATIE 2018-2022

PROGRAMMA B: VINKEVEENSE PLASSEN

Lasten	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
03a. Doorbelaste personeelskosten	695.000	897.900	936.700	713.700	720.800	728.000
03c. Doorbelaste apparaatskosten	148.700	169.100	212.500	214.600	216.700	218.900
05. Inhuur personeel van derden	83.400	26.800	40.800	41.200	41.600	42.000
07. Rente en afschrijvingen	246.800	351.700	328.000	440.800	481.300	479.700
09. Huur en pachten	9.600	15.500	13.900	15.000	15.200	15.400
11. Bestuurs- en apparaatskosten	247.600	158.100	19.500	19.700	19.900	20.100
13. Belastingen en verzekeringen	21.000	21.300	22.300	22.500	22.700	22.900
15. Energie- en waterkosten	12.500	16.800	15.900	16.100	16.300	16.500
17. Onderhoud en vuilafvoer	177.500	204.200	174.200	151.500	153.000	154.500
19. Voorziening groot onderhoud	62.600	63.200	63.800	64.400	65.000	65.700
21. Publiciteits- en overige kosten	201.800	13.300	13.400	13.500	13.600	13.700
23. Nagekomen lasten	9.000					
Totaal Lasten	1.915.400	1.937.900	1.841.000	1.713.000	1.766.100	1.777.400

Baten	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
02. Opbrengsten van eigendommen	898.700	14.700	20.700	63.000	103.600	136.100
04. Rechten	93.000	114.000	110.000	111.100	112.200	113.300
06. Rente	2.600	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
08. Overige baten	0	40.000	0	4.190.000	2.400.000	1.000.000
10. Nagekomen baten	1.200	0	0	0	0	0
12. Dekkingsmiddelen	1.309.600	1.364.800	1.597.500	1.569.000	1.582.300	1.595.900
<i>Deelnemersbijdrage</i>	1.091.000	1.107.000	1.353.300	1.364.500	1.375.800	1.387.300
<i>Deelnemersbijdrage doorschuif-btw</i>	218.600	257.800	244.200	204.500	206.500	208.600
Totaal baten	2.305.100	1.536.700	1.731.400	5.936.300	4.201.300	2.848.500
14. Bij: Mutaties reserves	649.100	41.700	232.600	4.422.600	2.632.600	1.232.600
14. Af: Mutaties reserves	259.400	449.800	400.700	315.300	370.400	390.100
Toevoeging aan algemene reserve	0	6.900	58.500	116.000	173.000	228.600
Onttrekking aan algemene reserve	0	0	0	0	0	0

6 BIJLAGEN

6 Bijlagen

BIJLAGE 1 A: STAAT VAN ACTIVA (GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VÒÒR 2018)

Programma A: Gebied Stichtse Groenlanden van vòòr 2018	Aanschafwaarde per 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvestering 2019	Aanschafwaarde per 31-12-2019	Afschrijving per 1-1-2019	Afschrijving 2019	Afschr. des-invest. 2019	Totale afschrijving 31-12-2019	Boekwaarde eind 2018	Boekwaarde eind 2019
EC grond en water	531.800	0	0	531.800	0	0	0	0	531.800	531.800
EC bouwkundige werken	3.061.900	0	0	3.061.900	1.216.100	176.600	0	1.392.700	1.845.800	1.669.200
EC bedrijfsgebouwen	1.254.700	0	0	1.254.700	718.800	48.600	0	767.400	535.900	487.300
EC woonruimtes	10.500	0	0	10.500	10.500	0	0	10.500	0	0
EC mach., apparaten en installaties	684.600	53.700	60.900	677.400	338.200	63.400	48.900	352.700	346.400	324.700
EC vervoermiddelen	125.700	20.000	22.300	123.400	92.900	10.600	22.300	81.200	32.800	42.200
EC overige materiële vaste activa	1.333.000	30.900	0	1.363.900	1.037.800	65.200	0	1.103.000	295.200	260.900
Totaal EC materiële vaste activa	7.002.200	104.600	83.200	7.023.600	3.414.300	364.400	71.200	3.707.500	3.587.900	3.316.100
MA grond en water	1.232.200	0	0	1.232.200	118.800	0	0	118.800	1.113.400	1.113.400
MA bouwkundige werken	10.540.600	650.000	0	11.190.600	6.825.000	335.700	0	7.160.700	3.715.600	4.029.900
MA mach.,app.,installaties	106.000	0	0	106.000	10.600	10.600	0	21.200	95.400	84.800
Ma beschoeiing	435.500	0	0	435.500	17.000	12.500	0	29.500	418.500	406.000
MA overige materiële vaste activa	54.700	0	0	54.700	14.500	6.300	0	20.800	40.200	33.900
MA routes	1.091.300	0	0	1.091.300	232.200	109.100	0	341.300	859.100	750.000
Totaal MA materiële vaste activa	13.460.300	650.000	0	14.110.300	7.218.100	474.200	0	7.692.300	6.242.200	6.418.000
MA onderzoek en voorbereiding	715.400	0	0	715.400	306.900	139.300	0	446.200	408.500	269.200
Totaal immateriële vaste activa	715.400	0	0	715.400	306.900	139.300	0	446.200	408.500	269.200
Totaal vaste activa	21.177.900	754.600	83.200	21.849.300	10.939.300	977.900	71.200	11.846.000	10.238.600	10.003.300

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 1B: STAAT VAN ACTIVA (VINKEVEENSE PLASSEN)

Programma B: Vinkeveense Plassen	Aanschafwaarde per 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvestering 2019	Aanschafwaarde per 31-12-2019	Afschrijving per 1-1-2019	Afschrijving 2019	Afschrijving desinvestering 2019	Totale afschrijving 31-12-2019	Boekwaarde eind 2018	Boekwaarde eind 2019
EC bouwkundige werken	35.100	0	0	35.100	35.100	0	0	35.100	0	0
EC bedrijfsgebouwen	70.300	0	0	70.300	70.300	0	0	70.300	0	0
EC mach., apparaten en installaties	43.200	0	0	43.200	26.700	2.700	0	29.400	16.500	13.800
EC vervoermiddelen	319.400	0	0	319.400	38.800	16.800	0	55.600	280.600	263.800
EC overige materiële vaste activa	30.600	0	0	30.600	29.800	700	0	30.500	800	100
Totaal EC materiële vaste activa	498.600	0	0	498.600	200.700	20.200	0	220.900	297.900	277.700
MA grond en water	476.300	0	0	476.300	213.300		0	213.300	263.000	263.000
MA bouwkundige werken	7.795.100	0	0	7.795.100	3.508.300	209.200	0	3.717.500	4.286.800	4.077.600
MA bedrijfsgebouwen	282.500	80.000	0	362.500	221.900	15.300	0	237.200	60.600	125.300
MA mach., apparaten en installaties	140.800	0	0	140.800	131.600	4.600	0	136.200	9.200	4.600
MA overige materiële vaste activa	800.900	25.000	0	825.900	678.800	37.600	0	716.400	122.100	109.500
MA routes	103.600	0	0	103.600	41.500	10.400	0	51.900	62.100	51.700
Totaal MA materiële vaste activa	9.599.200	105.000	0	9.704.200	4.795.400	277.100	0	5.072.500	4.803.800	4.631.700
MA onderzoek en voorbereiding	195.800	0	0	195.800	105.200	30.700	0	135.900	90.600	59.900
Totaal immateriële vaste activa	195.800	0	0	195.800	105.200	30.700	0	135.900	90.600	59.900
Totaal vaste activa	10.293.600	105.000	0	10.398.600	5.101.300	328.000	0	5.429.300	5.192.300	4.969.300

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 2A: FINANCIERINGSSTAAT (GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VÒÒR 2018)

Investerings programma A

Uitgaven	2018	2019	2020	2021	2022
EC bouwkundige werken	75.000	0	0	0	0
EC mach., apparaten en installaties	90.500	53.700	0	35.000	45.000
EC vervoermiddelen	9.500	20.000	20.000	0	0
EC overige materiële vaste activa	197.000	30.900	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	372.000	104.600	20.000	35.000	45.000
MA bouwkundige werken	730.000	650.000	1.350.000	250.000	750.000
Ma beschoeiing	0	0	250.000	0	0
MA mach., apparaten en installaties	0	0	19.000	0	0
MA overige materiële vaste activa	16.000	0	0	0	0
MA routes	30.000	0	0	0	0
Totaal MA materiële vaste activa	776.000	650.000	1.619.000	250.000	750.000
Afschrijving desinvesteringen	0	71.200	15.600	0	0
Onttrekking aan reserves en vrijval subsidies	1.060.600	475.300	419.800	396.200	373.800
Onttrekking aan voorziening groot onderhoud	262.700	427.700	240.800	229.100	367.200
Aflossing opgenomen langlopende geldleningen	394.800	330.300	310.200	333.500	333.500
Financieringsoverschot	0	0	0	218.800	62.400
Totaal	2.866.100	2.059.100	2.625.400	1.462.600	1.931.900

Financieringsstaat programma A

Inkomsten (desinvesteringen)	2018	2019	2020	2021	2022
EC mach., apparaten en installaties	7.500	60.900	18.500	0	0
EC vervoermiddelen	3.900	22.300	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	11.400	83.200	18.500	0	0
Uit afschrijving vrijgekomen middelen	1.150.500	977.900	994.500	976.300	909.200
Toevoeging aan reserves en ontv. subsidies	189.700	188.700	189.000	169.100	202.300
Dotatie aan voorziening groot onderhoud	305.100	308.100	314.100	317.200	320.400
Af te sluiten langlopende geldleningen	1.000.000	450.000	1.100.000	0	500.000
Financieringstekort	209.400	51.200	9.300	0	0
Totaal	2.866.100	2.059.100	2.625.400	1.462.600	1.931.900

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 2B: FINANCIERINGSSTAAT (VINKEVEENSE PLASSEN)

Investerings programma B

Uitgaven	2018	2019	2020	2021	2022
EC mach., apparaten en installaties	15.000	0	7.000	0	0
EC vervoermiddelen	25.000	0	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	40.000	0	7.000	0	0
MA bouwkundige werken	190.000	0	4.190.000	2.400.000	1.000.000
MA bedrijfsgebouwen	0	80.000	85.000	90.000	0
MA overige materiële vaste activa	25.000	25.000	0	0	0
Totaal MA materiële vaste activa	215.000	105.000	4.275.000	2.490.000	1.000.000
MA onderzoek en voorbereiding	50.000	0	0	0	0
Totaal immateriële vaste activa	50.000	0	0	0	0
Desinvestering afschrijvingen	30.000	0	11.700	0	0
Onttrekking aan reserves en vrijval subsidies	230.100	400.700	315.300	370.400	390.100
Onttrekking aan voorziening groot onderhoud	138.100	82.100	172.300	131.700	48.500
Aflossing opgenomen langlopende geldleningen	61.500	0	0	0	0
Financieringsoverschot	0	95.100	262.500	359.800	568.000
Totaal	764.700	682.900	5.043.800	3.351.900	2.006.600

Financieringsstaat programma B

Inkomsten (desinvesteringen)	2018	2019	2020	2021	2022
EC mach., apparaten en installaties	14.000	0	6.900	0	0
EC vervoermiddelen	20.100	0	0	0	0
Totaal EC materiële vaste activa	34.100	0	6.900	0	0
Uit afschrijving vrijgekomen middelen	335.300	328.000	440.800	481.300	479.700
Toevoeging aan reserves en ontvangen subsidies	1.700	291.100	4.538.600	2.805.600	1.461.200
Dotatie aan voorziening groot onderhoud	71.200	63.800	64.400	65.000	65.700
Af te sluiten langlopende geldleningen	300.000	0	0	0	0
Financieringstekort	22.400	0	0	0	0
Totaal	764.700	682.900	5.043.800	3.351.900	2.006.600

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 3A: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VÒÒR 2018)

Programma A: Reserves en Voorzieningen	Saldo per 01-01-2019	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente in 2019	Overige vermeerderingen 2019	Verminderingen (beschikking over en bijdragen uit reserves en/of voorzieningen)	Saldo per 31-12-2019
Weerstandsvermogen	281.600	0	60.000	0	341.600
<i>Bestemmingsreserves:</i>					
Reserve ontwikkeling	0	0	125.400	0	125.400
Reserve Wandelrouten netwerk B	88.000	0	0	8.800	79.200
Bestem. reserve calamiteiten	48.900	0	0	0	48.900
Bestem. reserve natuurontwikkeling fietspaden	45.400	0	0	0	45.400
Bestem. reserve herplant Nedereindse Plas	14.400	0	0	0	14.400
Bestem. reserve nieuw beleid gem.Utrecht	81.100	0	0	0	81.100
Bestem. reserve bijdrage Oortjespad	37.500	0	1.300	38.800	0
Bestem. Res. inr. Honswijkerplas (v/h 't Waal)	738.900	2.000	0	50.000	690.900
Fietspad Nieuw Wulven	58.000	0	0	5.800	52.200
Pomp Maarsseveense Plassen	4.400	0	0	900	3.500
Speleiland Maarsseveense Plassen	27.500	0	0	6.900	20.600
MVP Zuidplein ontwikkelplan	525.000	0	0	21.000	504.000
Strijkviertel ontwikkelplan	300.000	0	0	15.000	285.000
Salmsteke ontwikkelplan	110.000	0	0	40.000	70.000
Ruigenhoek ontwikkelplan	15.000	0	0	5.000	10.000
Routenetwerk ontwikkelplan	54.000	0	0	6.000	48.000
Oortjespad ontwikkelplan	3.000	0	0	3.000	0
<i>Verkregen uit subsidies:</i>					
Subsidie Drie Bruggen	20.100	0	0	2.500	17.600
Subsidie parkeerplaats Strandbad	7.400	0	0	1.100	6.300
Subsidie recreatief knooppunt Oortjespad	162.400	0	0	10.200	152.200
Subsidie parkeerplaats Oortjespad	26.900	0	0	1.700	25.200
Subsidie bruggen Oortjespad	2.900	0	0	200	2.700
Subsidie Laagraven fietspaden	32.900	0	0	16.400	16.500
Subsidie Noordplein Strandbad MVP	202.900	0	0	14.500	188.400
Subsidie Ruigenhoek plusplan	1.496.900	0	0	74.800	1.422.100

6 BIJLAGEN

Programma A: Reserves en Voorzieningen	Saldo per 01-01-2019	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente in 2019	Overige vermeerderingen 2019	Verminderingen (beschikking over en bijdragen uit reserves en/of voorzieningen)	Saldo per 31-12-2019
Subsidie strandbad speeleiland	214.500	0	0	35.800	178.700
Subsidie De Leijen herinrichting	68.000	0	0	14.700	53.300
Subsidie Oortjespad: TOP	13.300	0	0	900	12.400
Subsidie Salmsteke: TOP	17.700	0	0	2.200	15.500
Subsidie Salmsteke: ontwikkelplan	9.000	0	0	3.000	6.000
Subsidie Salmsteke Alliantie	6.000	0	0	3.000	3.000
Subsidie GRO: ruiterspad	5.600	0	0	1.100	4.500
Subsidie: Strijkviertel fietspad	5.600	0	0	200	5.400
Subsidie: fietspad Parkbos De Haar	111.700	0	0	12.400	99.300
Subsidie: skate / BMX Ruigenhoek	135.100	0	0	6.200	128.900
Subsidie: wandelroutenetwerk A	204.000	0	0	25.500	178.500
Subsidie: wandelroutenetwerk B	398.200	0	0	44.300	353.900
Subsidie sloepennetwerk	11.100	0	0	1.400	9.700
Subsidie Zuidplein Waternet	40.000	0	0	2.000	38.000
<i>Totaal subsidies / bestemmingsreserves</i>	5.343.300	2.000	126.700	457.300	4.996.700
Voorziening groot onderhoud	818.400	-	308.100	427.700	698.800
Totaal	6.443.300	2.000	494.800	903.000	6.037.100

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 3B: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (VINKEVEENSE PLASSEN)

Programma B: Reserves en Voorzieningen	Saldo per 01-01-2019	Vermeerderingen wegens bijboeking van rente in 2019	Overige vermeerderingen 2019	Verminderingen (beschikking over en bijdragen uit reserves en/of voorzieningen)	Saldo per 31-12-2019
Weerstandsvermogen	434.000	0	58.500	0	492.500
Bestemmingsreserves:					
Eiland 1 en 2	205.100	2.600	0	800	206.900
VVP verordeningen, ontheffingen en handhaving	76.600	0	0	14.300	62.300
Beschoeiing gemeente Amsterdam	836.800	0	0	23.300	813.500
Beschoeiing provincie Utrecht	1.196.900	0	0	33.300	1.163.600
Beschoeiing gemeente De Ronde Venen	1.313.400	0	0	36.500	1.276.900
Herstel legakkers VVP	124.200	0	0	10.400	113.800
VVP verordeningen, ontheffingen en handhaving	75.000	0	0	200	74.800
Diverse subsidies	361.500	0	0	79.900	281.600
Uitvoering toekomstplan VV	202.000	0	0	202.000	0
Beschoeiing provincie Utrecht – 2 ^e fase	230.000	0	230.000	-	460.000
Subtotaal bestemmingsreserves	4.621.500	2.600	230.000	400.700	4.453.400
Voorziening groot onderhoud	387.300	0	63.800	82.100	369.000
Totaal	5.442.800	2.600	352.300	482.800	5.314.900

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 4A: OVERZICHT LANGLOPENDE LENINGEN (GEBIED STICHTSE GROENLANDEN VAN VÒØR 2018)

Bank	Ingangsdatum	Oorspronkelijk bedrag	Looptijd	O, S, R	Datum laatste aflossing	Rente %	Aflossingen tot en met 1-1-2019	Saldo begin 2019	Opgenomen 2019	Aflossing 2019	Rente 2019	Saldo eind 2019
BNG	01-07-1994	113.400	25	S	01-07-2019	4,99%	108.900	4.500	0	4.500	111	0
BNG	06-01-1999	226.900	20	S	06-01-2019	4,62%	215.600	11.300	0	11.300	7	0
BNG	04-02-2001	635.300	20	S	04-02-2021	5,90%	571.800	63.500	0	31.800	2.045	31.700
BNG	18-02-2002	720.000	20	S	18-02-2022	5,24%	576.000	144.000	0	36.000	5.907	108.000
BNG	19-12-2003	1.000.000	20	S	19-12-2023	4,54%	750.000	250.000	0	50.000	11.269	200.000
BNG	22-12-2004	400.000	15	S	22-12-2019	4,00%	373.333	26.667	0	26.667	1.040	0
BNG	15-02-2013	1.000.000	25	S	15-02-2038	3,35%	200.000	800.000	0	40.000	25.625	760.000
BNG	24-01-2017	1.000.000	20	S	01-07-2031	1,30%	50.000	950.000	0	50.000	11.741	900.000
BNG	01-07-2018	1.600.000	20	S	01-07-1938	2,50%	0	1.600.000	0	80.000	38.992	1.520.000
BNG	01-07-2019	450.000	20	S	01-07-2039	2,50%	0	0	450.000	0	5.671	450.000
BNG	01-07-2020	1.100.000	20	S	01-07-2040		0	0	0	0	0	0
BNG	01-07-2021	0	20	S	02-07-2041		0	0	0	0	0	0
BNG	02-07-2022	500.000	20	S	03-07-2042		0	0	0	0	0	0
Totaal		8.745.600					2.845.633	3.849.967	450.000	330.267	102.410	3.969.700

BIJLAGE 4B: OVERZICHT LANGLOPENDE LENINGEN (VINKEVEENSE PLASSEN)

Niet van toepassing.

Accountants

Aan het bestuur van Recreatieschap Stichtse
Groenlanden

Baker Tilly Berk N.V.
Papendorpseweg 99
Postbus 85007
3508 AA Utrecht
T: +31 (0)30 258 70 00
F: +31 (0)30 254 45 77
E: utrecht@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol Accountantscontrole 2017-2019 Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2017;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 december 2017 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 44.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de in de bijlage opgenomen staat van geactiveerde kapitaaluitgaven;
- bijlage 1: staat van reserves en voorzieningen;
- bijlage 2: staat van onderhandse leningen en binnenlandse banken en overige financiële instellingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het BBV en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol Accountantscontrole 2017-2019 Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol Accountantscontrole 2017-2019 Recreatieschap Stichtse Groenlanden dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 december 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

Accountants

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 17 juli 2018

Baker Tilly Berk N.V.

Was getekend,

G.J. van Luyk AA